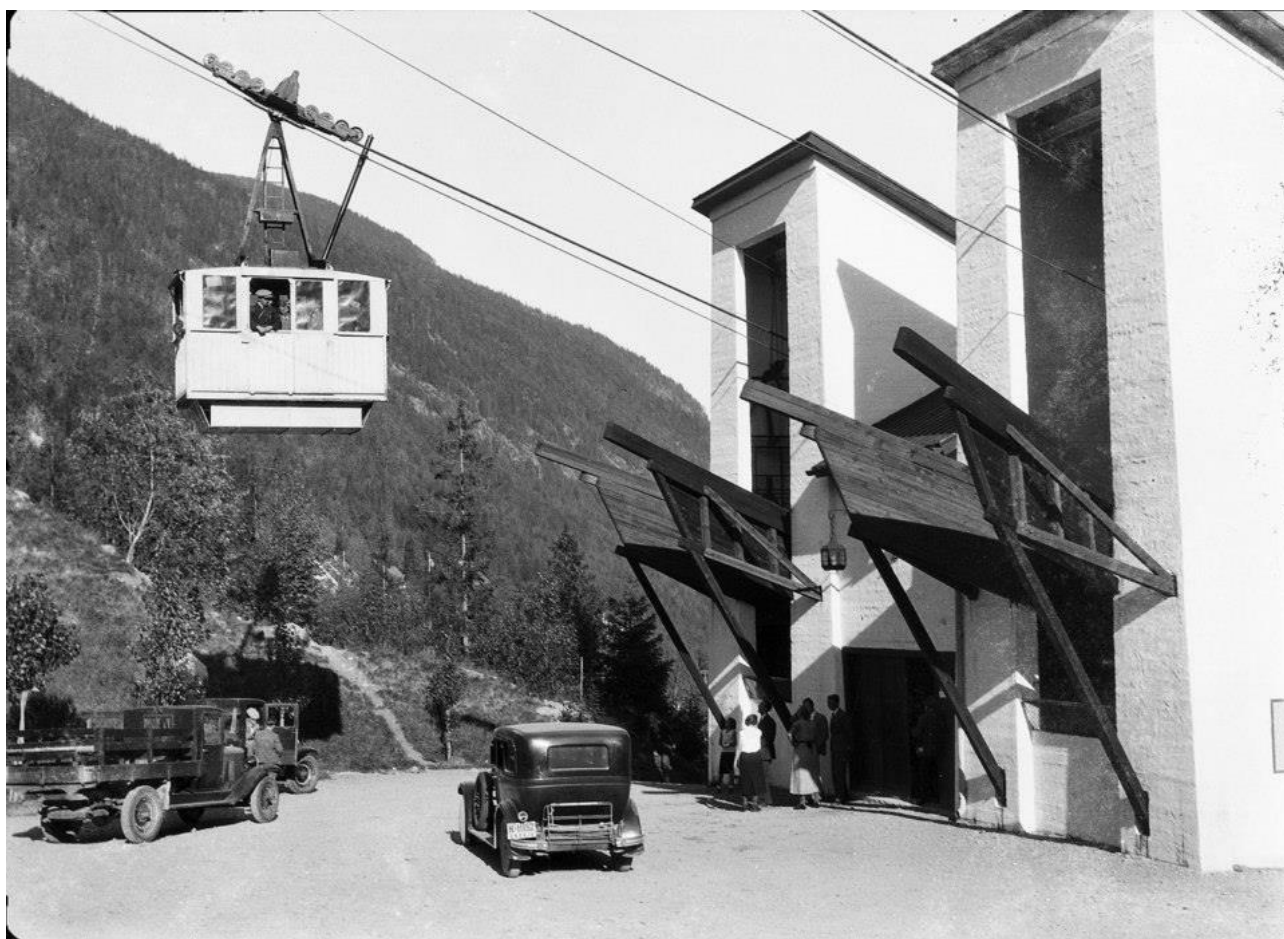

Årsrapport 2016

Tinn Sparebank

Krossobanen

Innholdsfortegnelse

Årsrapport 2016	1
Innholdsfortegnelse	2
Tinn Sparebank - kompetent og tilstede	4
Styrets årsberetning 2016	5
Nasjonal økonomi i 2016	5
Strategisk samarbeid	17
Balanse	23
Kontantstrømanalyse	25
Generelle regnskapsprinsipper	26
Generelt	26
Utlån – beskrivelser og definisjoner	26
Finansielle instrumenter	28
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	29
Skatt	29
Omregningsregler for valuta	30
Langsiktig gjeld	30
Kontantstrømoppstilling	30
Noter	31
Note 1 – Finansiell risiko	31
Note 2 - Kredittrisiko	32
Atferdsmodell personmarked	34
Note 3 – Kapitaldekning	41
Note 4 – Likviditetsrisiko	43
Note 5 – Renterisiko	44
Note 6 – Markedsrisiko	45
Note 7 – Renter og liknende kostnader på ansvarlig lånekapital	48
Note 8 - Andre rentekostnader	49
Note 9 – Provisjonsinntekter og provisjonskostnader	49
Note 10 – Pensjon	50
Note 11 – Lønns- og administrasjonskostnader	52
Note 12 – Lån og ytelser	52
Note 13 – Varige driftsmidler	54

Note 14 – Andre driftskostnader.....	54
Note 15 – Skatt	55
Note 16 – Kontanter og innskudd i Norges bank.....	56
Note 17 – Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder	56
Note 18 - Gjeld tatt opp ved utstedelse av obligasjoner.....	57
Note 19 - Spesifikasjon av annen gjeld	58
Note 20 – Egenkapital	58
Note 21 – Garantiansvar	58
Note 22 – Nøkkeltall.....	60
Erklæring fra styret og banksjef.....	61
Revisors beretning	62

Rauland sentrum

Tinn Sparebank

- kompetent og tilstede

Selv om bank- og finanssektoren har opplevd store omstillinger gjennom tidene, så er det noe som ligger fast – nemlig ideen om at lokal kapital er viktig for utviklingen i et lokalsamfunn. Det betyr mye for et lokalsamfunn å ha en kompetent, lokalt forankret og tilstedeværende bank. Flere utviklingstrekk i 2016 har tydelig vist nettopp det.

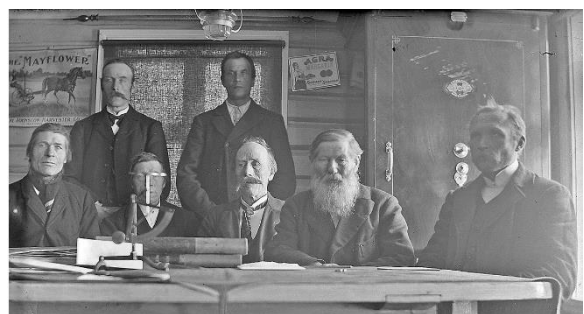
Året 2016 vil utpeke seg som et godt vekstår for Tinn Sparebank med en vekst som har vært langt større enn forventet. Videre viser kundemålinger i 2016 en markant oppgang i kundenes tilfredshet med Tinn Sparebank. Fysisk tilstedeværelse og personlig kundeoppfølging i tillegg til inngående kjennskap til det lokale næringslivet, er sentrale faktorer som har bidratt til bankens vekst og gode kundetilfredshet.

En milepæl i året som gikk var også at Tinn Sparebank vant frem i anbudet på å være hovedbankforbindelse for Tinn kommune. Med dette bekreftet lokalbanken sin konkurransekraft og betydning i lokalsamfunnet i en svært krevende anbudskonkurranse. Ikke minst at Tinn Sparebank ble vurdert som beste bank når det gjelder oppdragsforståelse, viser at lokalbanken er godt rustet til å møte konkurrentenes utfordringer.

I tråd med forventningene, har vi også i 2016 opplevd et betydelig økt tempo i digitaliseringsutviklingen og endringstakten. Dette har utfordret så vel kundegrensesnittet som det kostnadsmessige. Året har dessuten vært preget av historisk lavt rentenivå og sterk priskonkurranse med ytterligere press på marginene. For å sikre en lønnsom og bærekraftig virksomhet, har banken gjort tilpasninger av mål og driftsopplegg til endringene i markedet og rammebetingelsene. Blant annet er

bemanningen ved bankens filial i Haugesund redusert, samtidig som ressursituasjonen ved avdelingen på Rauland er styrket. Kontinuerlig tilpasning av virksomheten til ny teknologi, nye driftsformer, nye produktkrav og stadig nye rammebetingelser, vil være en sentral og krevende oppgave for banken i tiden fremover.

Ved inngangen til det nye året er jeg overbevist om at god og personlig rådgivning kommer til å bli enda mer etterspurt. Med høy kundetilfredshet og godt kvalifiserte ansatte, er Tinn Sparebank rigget for god og lønnsom drift det kommende år. Med stor fokus på lokal verdiskapning tilfører lokalbanken kapital, kunnskap og utviklingskraft i våre lokalsamfunn.

Bildet er tatt i forbindelse med et styremøte i bankens lokaler på Tollnes, Sigurdsrud. Foto: Ole Olsen Bakke Samlingen/ Norsk Industriarbeidermuseum

Jeg vil rette en stor takk til bankens kunder for den tilliten, lojaliteten og oppslutningen som de viser Tinn Sparebank. Samtidig vil jeg takke både ansatte og tillitsvalgte for en svært god innsats i året som har gått. Tinn Sparebank gleder seg til å ta fatt på det nye driftsåret 2017!

Hilsen
Svein Olav Gvammen
Banksjef

Styrets årsberetning 2016

Nasjonal økonomi i 2016

Norsk økonomi var i 2016 inne i sitt andre år med unormalt svak økonomisk vekst. De siste prognoser fra Statistisk Sentralbyrå peker mot en vekst i BNP for Fastlands-Norge på 0,7 pst, klart lavere enn de 2 pst som SSB antar er den mer normale veksten for norsk økonomi. For å holde veksten oppe, og motvirke de negative virkningene av et vedvarende fall i oljeinvesteringene, førte myndighetene i 2016 en ekspansiv finanspolitikk samtidig som Norges Bank reduserte sin foliorente fra 0,75 pst til 0,5 pst. Også i 2017 blir finanspolitikken ekspansiv.

Kronekursen var i gjennomsnitt i 2016 på et rekordsvakt nivå, om lag 2 pst svakere enn i 2015. Til tross for at lønnsoppgjøret ble det mest moderate i manns minne med en antatt lønnsvekst i fjor på 2,0-2,5 pst, ble prisveksten for året som helhet så høy som 3,6 pst, godt hjulpet av den svake kronekursen. Gjennom fjoråret hentet imidlertid kronekursen seg inn igjen, hvilket bidro til lavere prisvekst mot slutten av året. Fjorårets fall i reallønnen på 1,4 pst er den sterkeste nedgang vi har sett i moderne tid.

Den lave lønnsveksten i fjor må sees i sammenheng med den relativt høye arbeidsledigheten i kongeriket, samt de vedvarende utfordringene oljeindustrien sliter med. Arbeidsledigheten endte på i underkant av 5 pst ved utgangen av året.

Til tross for svak økonomisk vekst og en nedgang i kjøpekraften for folk flest, økte

boligprisene med 8,3 pst for året som helhet, målt ved Eiendom Norge sin nasjonale boligprisindeks. De regionale forskjellene var store med en nedgang på 5,8 pst i Stavanger, og en økning på 15,1 pst for hovedstaden.

Kredittveksten til norske långivere var 4,8 pst de siste 12 måneder til november. De ikke-finansielle foretakene hadde 2,6 pst vekst i denne perioden, mens husholdningenes gjeld la på seg med 6,1 pst. Husholdningenes gjeldsgrad er nå rekordhøye

Mot slutten av fjoråret vedtok Finansdepartementet å heve den motsykliske kapitalbuffer fra dagens 1,5 pst, til 2,0 pst fra og med 2018. I tillegg er det innført et strengere krav til ren kjernekapital under det såkalte pilar 2 kravet i kapitaldekningsreglene.

Antall konkurser økte med 13,5 pst fra 3. kvartal 2015 til samme kvartal i fjor. Oslo Børs endte opp 12,1 pst inklusive utbytter, fra slutten av 2015 til siste handledag i fjor. Indeksen for egenkapitalbevis steg med hele 34,9 pst.

Utsiktene for 2017 preges av behersket optimisme i de fleste norske prognosemiljøer. Den økonomiske veksten antas å ta seg noe opp til tross for vedvarende svak utvikling i oljenæringene, men arbeidsledigheten vil holde seg om lag på dagens nivåer. Pris- og lønnsvekst antas å bli moderat, Likevel vil kredittveksten trolig fortsette å holde seg høy i

husholdningssektoren, takket være fortsatt stigning i boligprisene i de fleste deler av landet.

Norsk økonomi blir imidlertid stadig mer sårbar for et alvorlig tilbakeslag i boligmarkedene. Finanstilsynet advarer om økt risiko, desto høyere boligprisene og nybyggingsaktiviteten blir. For å dempe boligprisveksten strammet Finanstilsynet inn boliglånsforskriften i fjor høst, blant annet med særskilte krav til egenkapital ved kjøp av sekundærbolig i Oslo.

Virksomhetens art

Tinn Sparebank er en selvstendig sparebank med hovedkontor på Rjukan og avdelingskontor i Rauland, Tinn Austbygd og Haugesund. Banken skal være en lokalt forankret, lønnsom og selvstendig bank med egne styrende organer, og har valgt Eika-Gruppen som strategisk alliansepartner. Banken profilerer seg som totalleverandør av finansielle tjenester for personkunder og små og mellomstore bedrifter i sine definerte markedsområder.

Vekst i 2016

Tinn Sparebank har hatt et aktivt driftsår i 2016 med god vekst og god inntjening. DNB har i løpet av 2016 gjennomført en omfattende reduksjon i sine filialer, blant annet i Vinje kommune, der også Tinn Sparebank har kontor. Dette har ført til at flere kunder har byttet bank fra DNB til Tinn Sparebank. I løpet av året har bankens forvaltningskapital økt med 164 millioner kroner, og de samlede utlånene har hatt en oppgang på 176 millioner. Samtidig har banken hatt en oppgang på 4 millioner kroner i Eika Boligkreditt (EBK). Samlede innskudd fra kunder har økt med 167 millioner kroner. Virksomheten har i 2016 ytterligere styrket soliditeten, noe som bidrar til å bevare banken som en trygg og attraktiv finansinstitusjon i lokalmarkedet. Banken vil fremover konsolidere virksomheten, og har mål om moderat vekst i 2017 basert på nye solide kunder fremfor usikre kunder med dertil høyere marginer.

Det er styrets mål at banken skal skaffe seg et mest mulig diversifisert inntektsgrunnlag gjennom salg av finansprodukter som etterspørres i lokalmarkedet. Dette stiller krav til høy kompetanse og i løpet av 2016 har det derfor vært en bevisst satsing mot ytterligere løft i kompetansen blant bankens ansatte. Ved utgangen av 2016 har banken seks ansatte som er autoriserte som finansielle rådgivere, og ytterligere 2 ansatte er under opplæring for endelig autorisering i løpet av 1. kvartal 2017. Atten ansatte i banken er i dag autoriserte forsikringsrådgivere og tretten ansatte har gjennomført internsertifiseringer. Dette er et viktig konkurransefortrinn, i en bankverden med stadig høyere krav og forventninger til kompetanse. For banken blir det i årene fremover viktig å arbeide kontinuerlig med å opprettholde et høyt kompetansenivå, slik at vi til enhver tid er på høyde med de beste. På den måten skal kundene oppleve banken som en kompetansebedrift på det finansielle området og føle trygghet for den rådgivningen de mottar.

Rjukan Kirke

Lokal utvikling

I løpet av 2016 har næringslivsutviklingen i våre lokalområder tatt seg opp, særlig innenfor reiselivsnæringen. Flere positive begivenheter i den senere tid har styrket fremtidsroen på lokalsamfunnet. Ikke minst fjorårets beslutning om at Rjukan er på Unescos Verdensarvliste – og dermed av "world wide outstanding value".

Som verdensarvsted kan vi fortelle historien om vannet som omgjøres til elektrisk kraft på sin vei fra fjellet til havet, om den elektriske kraften som skaper grunnlag for prosessindustri og arbeidsplasser. Rjukans

historie er ikke bare lokal, - den er nasjonal og internasjonal. At Rjukan har oppnådd verdensarvstatus har allerede bidratt til merkbart økt turistaktivitet, og forventes å være et veldig viktig bidrag til ytterligere økt turistaktivitet og påfølgende langsiktige investeringer i årene som kommer.

Både i Tinn og Vinje er reiselivsnæringen det som de siste årene på mange måter har vært drivkraften i næringslivsutviklingen. Områdene har bygget seg opp som et av de mest attraktive helårs destinasjon i Norge. Det ligger til rette for en fortsatt god vekst og muligheter for å sikre en større andel av det nasjonale turistmarkedet. For å kunne bli en helhetlig destinasjon av internasjonalt kaliber er det viktig å fortsette arbeidet med å organisere, koordinere og videreutvikle området på en fremtidsrettet måte, slik at det skaper tillit nok til at ytterligere risikovillig kapital blir tilgjengelig. Spesielt viktig er dette med hensyn til infrastruktur.

Reiselivsnæringen gir betydelige ringvirkninger for andre tjenesteytende næringer i kommunene. For bygge- og anleggsbransjen og for handelsnæringen utgjør turismen et viktig fundament for opprettholdelse av tilbudet til lokalbefolkningen. Også for offentlige tilbud er næringen av stor betydning. Arrangement-turisme, nisjer som isklattring, sykling i naturen og kulturturisme er i ferd med å finne et meget godt fotfeste. Her kan det ligge mange muligheter for å utnytte distriktets særegne natur- og kulturkvaliteter for å nå nye og voksende markedssegmenter i de kommende år.

Banken har også i 2016 vært mye engasjert i lokal reiselivsutbygging. I både Tinn og Vinje har det vært relativt bra utbygging og omsetning av fritidsboliger. Banken har ambisjoner om å finansiere flere av de lokale

fritidsboligene, og har troen på at et samarbeid med Aktiv Eiendomsmegling skal bidra til dette. Samarbeidet gjør seg gjeldende først og fremst i form av større tilstedeværelse fra meglerne i bankens lokaler på Rjukan og på Rauland.

Banken samarbeider også med andre banker i Eika-Gruppen om større aktuelle finansieringsoppdrag (AMETA-lån). Dette samarbeidet går begge veier, og det er ved årsskiftet etablert i alt fire engasjement av denne type – to der Tinn Sparebank er kundens bankforbindelse og to der andre banker er hovedbank.

Videreutvikling av styrings- og rapporteringsdokumenter har også dette året utgjort en viktig del av administrasjonens og styrets arbeidsoppgaver. Identifisering, styring og kontroll av risiko er forhold som har fått økt oppmerksomhet etter finanskrisen. Ytterligere krav om internasjonal harmonisering av finansinstitusjonenes regelverk ser ut til å medføre omfattende arbeidsoppgaver og endringer for bankens styre og administrasjon også i årene framover.

Konkurransesituasjonen

Konkurransen om kundene har også i 2016 vært stor. I en lavrenteperiode som nå gir dette et ekstra press på inntjeningen, og det blir da enda viktigere å etablere en mest mulig rasjonell drift.

For Tinn Sparebank sin del er det viktig å ha gode samarbeidsformer som sikrer tilfredsstillende lokal tilhørighet, beslutningsmyndighet og kompetanse. Dette arbeidet ivaretas i dag på en god måte via våre samarbeidspartnere i Eika og BTV.

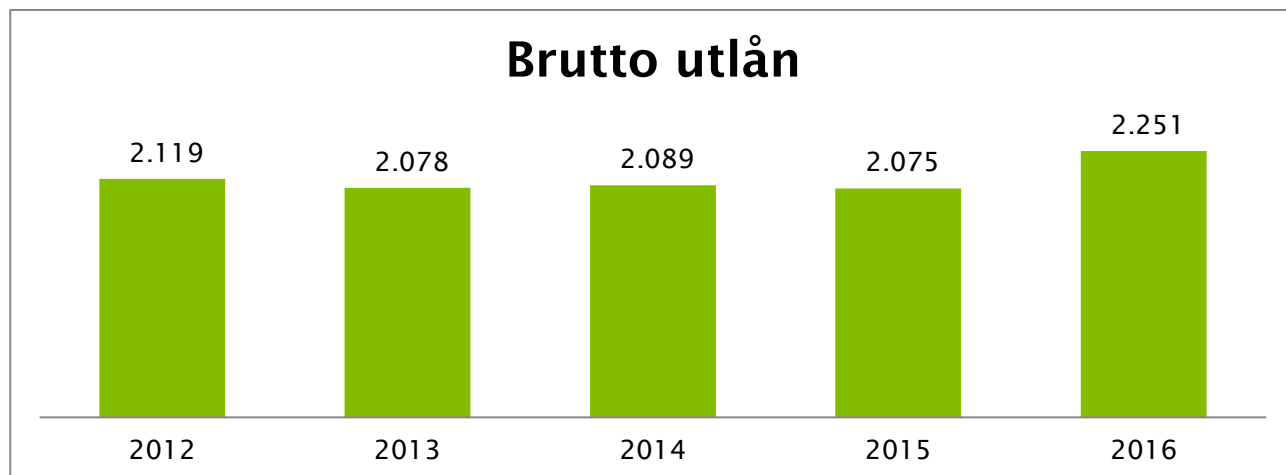
Resultat

Resultat (mill. kr)	2012	2013	2014	2015	2016
Netto renteinntekter	51,9	49,3	49,8	51,1	51,2
Øvrige inntekter	12,5	23,6	25,9	19,9	24,7
Driftskostnader	-40,8	-46,1	-50,4	-48,4	-45,4
Driftsresultat før tap	23,5	26,8	25,4	22,7	30,4
Tap/nedskrivning/gevinst	-9,6	-6,3	-2,0	2,3	-1,9
Ordinært driftsresultat	11,5	20,5	23,3	25,0	28,6
Skatt m.v.	-4,2	-5,9	-5,3	-6,2	-5,6
Resultat etter skatt	7,3	14,6	18,1	18,9	22,9

Videre i rapporten er fjorårstall i parentes.

Resultatet av bankens ordinære drift viser et driftsresultat før tap på **30,4 mill.** (22,7), tilsvarende **1,12 %** (0,86) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Etter tap og nedskrivninger blir resultat av ordinær drift **28,6 mill.** (25,0), eller **1,05 %** (0,94) av gjennomsnittlig

forvaltningskapital, mens resultatet etter skatt blir **22,9 mill.** (18,9), eller **0,84 %** (0,71) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Avkastning på gjennomsnittlig egenkapital utgjør før skatt **11,3 %** (10,9), og etter skatt og nedskrivning **9,10 %** (8,20).

Findals konditori var først i bankbygningen

Inntekter

Rentenettoen målt som prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør i 2016 **1,88 %**, som er en reduksjon fra fjorårets tall på **1,93 %**. Netto renteinntekter er bankens hovedinntektskilde og disse er på samme nivå som fjoråret.

Bankens øvrige driftsinntekter har gått opp fra året før. Dette skyldes hovedsakelig utbytte fra salg av VISA-aksjer og en netto økning i bankens verdipapirportefølje. Samtidig har det vært en nedgang i provisjonsinntektene fra EBK. Netto andre driftsinntekter utgjør **24,7 mill.**, mot tilsvarende for fjoråret **19,9 mill.**, dvs. en økning på **4,7 mill.** Provisjoner tilknyttet "off-balance" produkter som forsikring, og utlån via Eika Boligkreditt har etter hvert blitt en viktig inntektskilde, og utgjør for 2016 **18,1 mill.** (18,5). Bankens samlede netto inntekter utgjør i 2016 **79,4 mill.**, mot **74,8 mill.** året før.

Kostnader

Sum driftskostnader har i 2016 hatt en nedgang på **3,0 mill.**, tilsvarende **6,2 %**, mens året før var det også en nedgang på **2,0 mill.** Målt som prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette **1,67 %** (1,82), nedgang fra året før. Målt i forhold til netto driftsinntekter utgjør driftskostnadene i år **59,9 %**, mens tilsvarende tall for fjoråret var **68,1 %**. Dette skyldes i hovedsak salg av VISA-aksjer og endring av pensjonsordning fra ytelses- til innskuddspensjon. Dette utgjør samlet **5,9 mill.**

Økt kontroll på kostnadsutviklingen vil framover være en sentral oppgave for styret. Kostnadsnivået er i stor grad et resultat av kvalitetskrav og totalt produkttilbud, og fra styrets side foretas en løpende vurdering av hva banken her vil være best tjent med. Styret har så langt vurdert at de fordeler som oppnås

ved et desentralisert banktilbud for tiden berettiger de ekstra kostnader det medfører.

Tap på utlån, garantier mv.

Tap på utlån og garantier er i regnskapet kostnadsført med **2,6 mill.** mot fjoråret hvor det ble inntektsført **3,1 mill.** Av dette utgjør konstaterte tap på engasjement uten tidligere nedskrivning **0,4 mill.** (0,3), mens det både er inntektsført og foretatt nye nedskrivninger slik at de samlede tapsnedskrivninger utgjør totalt **15,4 mill.** (19,3). Tapsnedskrivninger er foretatt med bakgrunn i de vurderinger og rapporter som framkommer gjennom bankens risikoklassifiseringssystem.

Ved årsskiftet har banken individuelle nedskrivninger på **0,45 %** (0,67) av brutto utlån, og gruppevis nedskrivninger på **0,24 %** (0,26), totalt **0,69 %** (0,93) av brutto utlån. Netto tap og tapsnedskrivninger på årets regnskap utgjør **0,11 %** (-0,15) av brutto utlån. Låne- og garantiporteføljen er gjennomgått og vurdert i samsvar med retningslinjer fra Finanstilsynet. Styret har i sin vurdering

foretatt en grundig gjennomgåelse av alle misligholdte engasjement, alle risikoklassifiserte engasjement, og alle øvrige større engasjement. Det er styrets vurdering at en gjennom de tapsføringer som er gjort og med de nedskrivninger som er foretatt, har dekning for de tap som er kjent eller som er vurdert som potensielle tapsengasjement på avslutningsdagen.

Resultat

Driftsresultat før tap utgjør **30,4 mill.** (22,7), mens resultat etter tap og skatt er på **22,9 mill.** (18,9). På inntektssiden viser rentenettoen en reduksjon til **1,88 %** (1,92). Provisjonsinntektene er redusert til **2,24 %** primært grunnet mindre provisjonsinntekter fra EBK. Verdipapiravkastningen er økt i forhold til fjoråret med **3,3 mill.** Driftskostnadene har gått ned med **3,0 mill.**, mens andre driftskostnader har økt med **0,8 mill.** som i stor grad skyldes Eika- og SDC-kostnader.

Forslag til resultatdisponering

Det er bankens overordnede mål å bygge opp egenkapitalen for å bedre bankens soliditet, og styret foreslår at årets overskudd – **NOK 22.926.431**– anvendes slik:

Overføres til Sparebankens fond	NOK	22.426.431
Overført til gaver	NOK	500.000

Balanse

Balansetall (mill. kr)	2012	2013	2014	2015	2016
Forvaltningskapital	2.451,20	2.537,72	2.666,89	2.636,16	2.799,78
Utlån	2.119,40	2.077,86	2.089,35	2.075,02	2.250,58
Innskudd fra kunder	1.694,70	1.755,95	1.907,31	1.933,24	2.100,65
Egenkapital	196,80	211,01	219,31	241,63	263,78

Forvaltningskapital

Bankens forvaltningskapital har i løpet av 2016 økt med **163,6 mill** (-30,7) eller **6,2 %** (-1,2). Den samlede forvaltningskapital utgjør ved årsskiftet **2.799,8 mill.** (2.636,2). Inkludert EBK er samlet forvaltet kapital **3.468,4 mill.** (3.300,5).

Utlån

Totalt brutto utlån er ved årsskiftet **2.250,58 mill.** (2.075,02) som utgjør en økning ift. fjoråret på **8,46 %** (-0,69). I primærkommunene Tinn og Vinje er det en utlånsøkning på egen balanse **142,6 mill.** (5,4). Andel utlån knyttet til lokalmarkedet har økt og utgjør **72,9 %** (72,2). Regionene Oslo/Akershus og Haugesund utgjør hhv. **7,9 %** (8,1) og **6,6 %** (8,0).

Utlåns sammensetningen til privat- og bedriftsmarkedet har endret seg noe. Brutto utlånsandel er redusert til **74,3 %** (75,3) på personmarkedet og økt til **25,7 %** (24,7) for næringsliv. Inkludert formidlet lån til EBK blir utlåns sammensetningen noe endret. Personmarkedet er redusert til **80,2 %** (81,3) og bedriftsmarkedet økt til **19,8 %** (18,7).

I utlånsbehandlingen har en søkt å legge til grunn en balansert vurdering mellom risikotaking for banken og krav til sikkerhet og betalingsevne hos kundene. Banken har etablert et system for risikoklassifisering som innebærer at alle låneengasjement blir risikoklassifisert. Andel lån med høy risiko etter nytt risikoklassifiseringssystem utgjør **7,15 %** (5,22), av brutto utlån, en økning fra i fjor.

Garantier

Bankens garantivolum var ved årsskiftet **65,4 mill.** (84,8). En reduksjon på **19,4 mill.** i fra fjoråret. Bankens garantiansvar ovenfor EBK utgjør **10,4 mill.** (8,0). Bankens risiko for tap på lån formidlet til EBK er nå høyere, og garantiforpliktelsen derfor også høyere,

sammenlignet med avtalen som gjaldt pr. 31.12.2015. Se note 21.

Verdipapirer

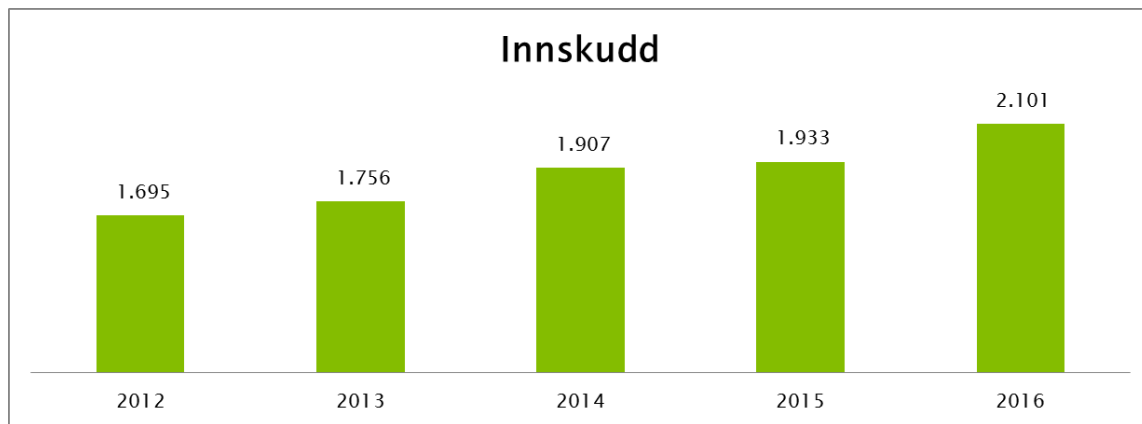
Bankens beholdning av verdipapirer utgjør totalt **344,7 mill.** (319), fordelt med **228,9 mill.** (224,2) i obligasjoner og sertifikater, og **115,8 mill.** (94,7) i aksjer og andre verdipapirer. Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning er inntektsført med **7,6 mill.** (5,9), mens det er bokført netto verdiøkning på valuta og andre verdipapirer som er omløpsmidler på **2,4 mill.** (-0,8). Det ble i 2013 inngått avtale med Eika Kapitalforvaltning AS om forvaltning av hoveddelen av bankens verdipapirer. Banken har i løpet av året solgt aksjene i North Bridge Oppportunity AS, samt vår andel av VISA, totalt utgjør dette **2,8 mill.** Styret har fastsatt retningslinjer og mottar løpende rapporter for all handel med verdipapirer.

Innskudd

Ordinære innskudd fra kunder har økt med **8,66 %** i løpet av 2016 til **2.100,6 mill.** (1.933). Innskuddsdekningen, dvs. innskudd fra kunder i prosent av netto utlån til publikum, ligger på **93,3 %**, som er opp fra fjorårets tilsvarende tall på 93,2 %. Styret har vedtatt at bankens innskuddsdekning ikke skal komme under 70 %.

Utviklingen de senere år har gjort det nødvendig å skaffe seg supplerende innskuddskapital fra markedet.

Det er i løpet av året tatt opp to obligasjonslån på 50 mill hver. Et obligasjonslån på 75 mill ble innfridd i oktober. Videre ble det innfridd et sertifikatlån på 50 mill. i mars. Bankens oppgjørskonto har en trekkramme på totalt 75 mill. Bankens gjennomsnittlige likviditetsindikator ligger ved årsskiftet på 116,3 og er dermed over gjennomsnittlig likviditetsindikator til Finanstilsynets referansebanker.

Egenkapital

Med årets overskudd er bankens bokførte egenkapital **263,8 mill.** (241,6), som tilsvarer **9,4 %** av samlet forvaltningskapital. Banken har en fondsobligasjon på **40,0 mill.** som ble opptatt i desember 2012 og et ansvarlig lån på **40,0 mill.** som ble opptatt i september 2013. I juni 2013 ble det tatt opp et obligasjonslån på **75 mill.** I mai 2014 ble tatt opp et obligasjonslån på **60 mill.** og i oktober et obligasjonslån på **100 mill.** I 2016 ble det tatt opp to obligasjonslån på **50 mill.** hver.

Netto ansvarlig kapital utgjør **302,4 mill.** og netto kjernekapital utgjør **270,2 mill.** Dette gir en ren kjernekapitaldekning på **16,26 %**, en kjernekapitaldekning på **18,40 %** og en kapitaldekning på **20,59 %**. Ut fra et beregningsgrunnlag på **1.468,8 mill.**, utgjør dette **52,46 %** av forvaltningskapitalen.

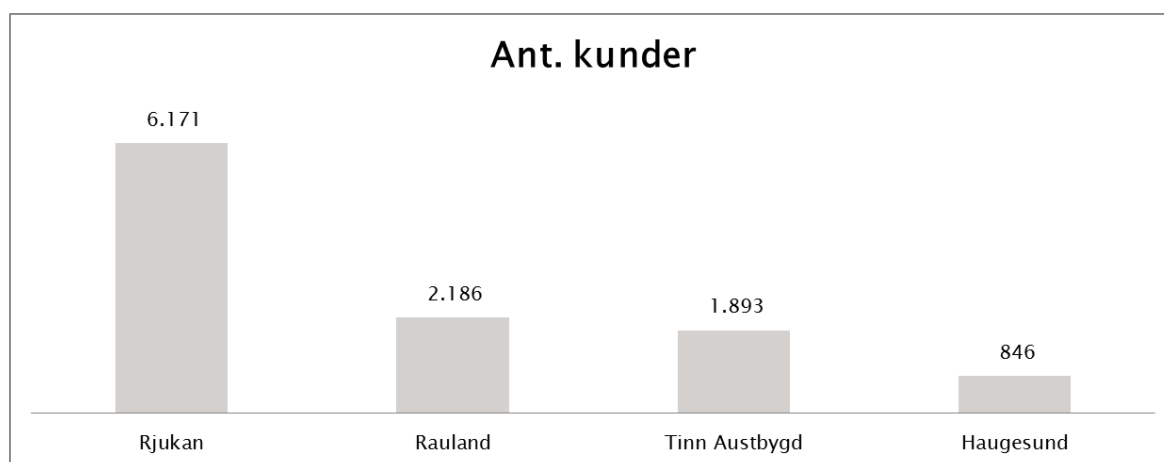
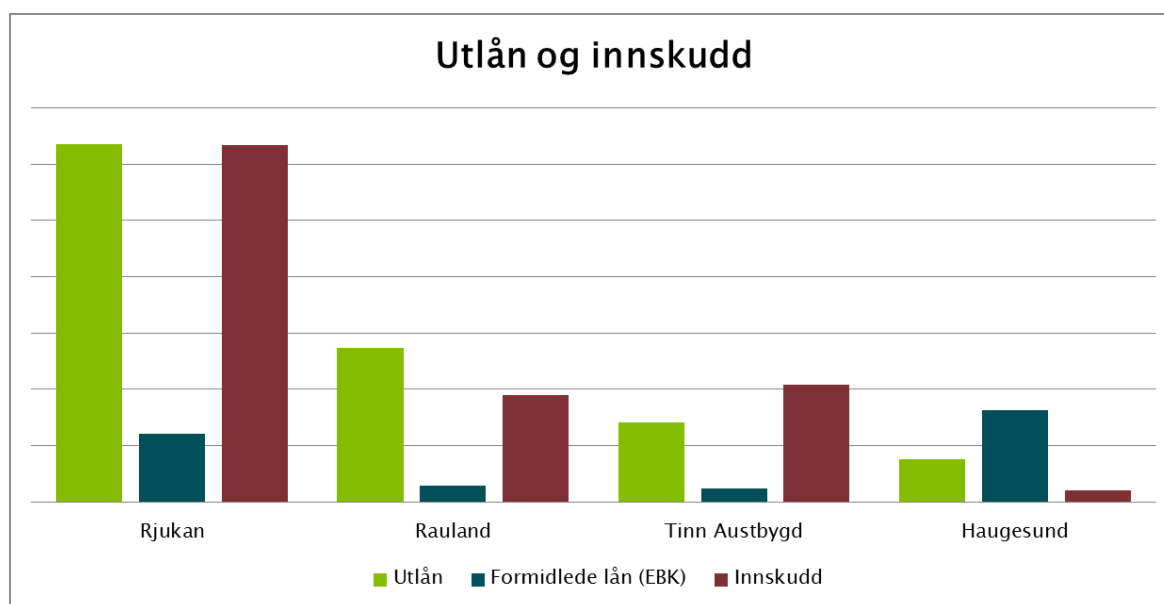
Forvaltningskapital

Bankens forvaltningskapital har i løpet av 2016 økt med **163,6 mill.** (-30,7) eller **6,26 %** (-1,2). Den samlede forvaltningskapital utgjør ved årsskiftet **2.799,9 mill.** (2.636,2). Inkludert EBK er samlet forvaltet kapital **3.468,4 mill.** (3.300,5).

Brutto balanseførte utlån er økt med **175,6 mill.**, tilsvarende **8,46 %**, fordelt med en økning på **109,1 mill.** på personmarkedet og en økning på **66,5 mill.** på bedriftsmarkedet. Innskuddene har økt med **167,4 mill.** kroner tilsvarende **8,66 %**, mens banken har hatt en økning på **172 kunder** i løpet av året.

Forvaltningskapitalen blir administrert av i alt 33 ansatte fordelt på 31,8 årsverk ved årsskiftet. Hovedtall for de enkelte avdelingene framgår av nedenstående tabell.

Avdeling	Utlån	Formidlede lån (EBK)	Innskudd	Ant. kunder
Rjukan	1.270.941	240.814	1.266.185	6.172
Rauland	546.135	58.170	378.080	2.186
Tinn Austbygda	281.045	45.429	416.554	1.893
Haugesund	152.464	324.157	39.827	846
Sum	2.250.584	668.569	2.100.645	11.097

Virksomhetsstyring, soliditet og risiko

Bankens virksomhet er forbundet med en rekke risikoforhold og risikostyring er et av styrets sentrale fokusområder. Styret har fastsatt at bankens langsiktige mål skal søkes oppnådd ved å holde et lavt til moderat risikonivå. Bankens risikotoleranse er vedtatt slik at det skal være liten sannsynlighet for at banken tvinges til å hente inn ny kapital i en ett-års horisont.

Organisering

- Styret fastsetter langsiktige mål for bankens risikoprofil. Risikoprofilen operasjonaliseres gjennom definering av rammer og fastsettelse av fullmakter.
- Fullmakts- og rammeverk revideres årlig for hvert risikoområde
- Det foretas en årlig vurdering av risikoprofil og kapitalbehov (ICAAP). Banken benytter i hovedsak en modell som er utarbeidet av Eika ViS, med aktuell lokal tilpasning.

Risikoavdekking

Alle ledere er ansvarlige for risikoen innenfor eget område, og skal ha innsikt i og forståelse av risikobildet til enhver tid. Det utarbeides kvartalsvis risikorapportering for bankens viktigste risikoområder. Dette, og tilhørende kapitalkrav, er gjennom risiko - gjennomgangen avdekket å være:

- kredittrisiko knyttet til utlån, garantier og kreditter, samt tilhørende konsentrasjonsrisiko
- markedsrisiko knyttet til bankens portefølje av verdipapirer
- forretningsrisiko knyttet til endrede rammebetingelser

I tillegg har banken identifisert operasjonell risiko, likviditetsrisiko, eiendomsrisiko og strategisk risiko.

Kredittrisiko

Kapitalkrav knyttet til kredittrisiko inngår i beregningen av kapitaldekning og rapporteres etter standardmetoden. Kredittrisiko er

historisk sett den største risiko i bankdrift og utgjøres primært av to forhold: Manglende betjeningsevne hos låntager, og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen i banken er primært knyttet til utlåns- og garantiportefølje og i mindre grad til obligasjonsbeholdningen.

Banken har vedtatt en kredittpolicy, som gir rammer for eksponering i ulike segmenter, kompetansekrav, geografisk markedsområde, organisering mv. Styret har delegert utlåns - fullmakt til banksjef, som igjen har delegert dette videre ned i organisasjonen basert på kompetanse og risiko innenfor ulike segmenter og produkter. Det gjennomføres regelmessig rapportering til styret.

Utlånsvirksomheten gjennom året har skjedd på godt sikrede lån både innenfor person- og bedriftsmarkedet, kun med bagatellmessige unntak. Ved utlån til bedriftsmarkedet er det fokusert på å unngå for stor konsentrasjonsrisiko. Videre har det vært jobbet aktivt mot de lånekunder som er identifisert med vesentlig risiko, og for flere av disse er det gjennomført tiltak som reduserer bankens risiko. Kredittrisikoen vektlegges i utgangspunktet i prisingen av lån og kreditter.

Netto misligholdsgrad var ved årsskiftet **0,22 %** - en betydelig reduksjon sammenlignet med fjorårets **0,43 %**. Reduksjonen skyldes primært ett stort engasjement som er avviklet og konstatert som tap. Netto tapsutsatte lån viser en reduksjon, da årets tall viser **0,79 %** mot fjorårets **0,82 %**.

Individuelle og gruppevis nedskrivninger utgjør **0,69 %** (0,93) av brutto utlån. Netto tap og nedskrivninger på årets regnskap utgjør ca. **0,11 %** (-0,15) av brutto utlån.

Slik det går fram av beregningsgrunnlaget for kapitaldekning, jf. note 3, er kredittrisikoen økt i 2016 i forhold til 2015. Det er styrets vurdering at bankens kredittrisiko er moderat.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap grunnet ugunstige endringer i markedspriser på renter, valutakurser og verdipapirer.

Renterisiko

Renterisiko oppstår i forbindelse med utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktivitet i penge- og kapitalmarkedet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendels- og gjeldsside ikke er sammenfallende. Ved årsskiftet hadde banken fastrenteutlån på **37,2 mill.** (68,3). Det er inngått swap-avtaler på **37,0 mill.** (67,0) som eliminerer renterisikoen på disse utlånene.

På gjeldssiden hadde banken ingen innskudd fra kunder med avtalt rentebindingstid. Det henvises for øvrig til notene til årsregnskapet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at bankens beholdning av og forpliktelser i andre valutaer skal medføre tap som følge av endringer i valutakurser. Kjøp og salg av valuta er knyttet til våre kunders handel av reisevaluta og til eventuelle opptak av egne valutalån. Bankens var ved årsskiftet ikke eksponert i valutalån, og kontantbeholdningen i valuta utgjorde **NOK 0,5 mill.** (NOK 0,5 mill.). Bankens valutarisiko vurderes som ubetydelig.

Kursrisiko

Bankens beholdning av verdipapirer er utsatt for verdiendringer som etter gjeldende regnskapsforskrifter skal bokføres i hvert kvartalsregnskap. Styret har vedtatt klare retningslinjer for handel med verdipapirer, og disse er underlagt jevnlig evaluering. Evalueringen omfatter grenser for eksponering pr. selskap, samlet eksponering og hvilke typer selskap det kan investeres i. Det foretas kvartalsvis rapportering til styret.

Maksimal samlet ramme for bankens verdipapirbeholdning er fastsatt til **312,0 mill.** (312), fordelt med inntil **2,0 mill.** (2) på handelsportefølje av aksjer, inntil **10,0 mill.** på

ansvarlige lån og fondsobligasjoner og inntil **300 mill.** (300) på omløpsportefølje av obligasjoner. Faktisk eksponering utgjorde **280,8 mill.** (255,1) Denne er fordelt på handelsportefølje av aksjer **0,8 mill.** (1,01), **1,5 mill.** (1,5) i ansvarlige lån, og **278,5 mill.** (252,6) til omløpsportefølje av obligasjoner.

Banken har også en anleggsportefølje av aksjer på **63,9 mill.** (63,8), som styrebehandles separat. I tillegg har banken en portefølje av rente og aksjefond på **51,1 mill.** (29,9) som primært består av rentebærende papirer. Kursrisikoen i bankens verdipapirbeholdning anses som moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å kunne gjøre opp løpende forpliktelser ved forfall. Erfaringsmessig er dette en kritisk risiko innenfor bankdrift, og den kan oppstå raskt. Målet for bankens likviditetsrisiko er å ha tilgang på tilstrekkelig likvide midler til å opprettholde virksomhet gjennom alle realistiske stressituasjoner. Det er fastsatt retningslinjer for likviditetsstyring. Styret legger til grunn at vurderingen av risikonivået skal bygge på de likviditetsindikatorer som er tilradd av Finanstilsynet, med tillegg av supplerende vurderinger av andre risikofaktorer. Finanskrisen illustrerte godt hvor viktig likviditeten er for all bankvirksomhet. Sett i ettertid har hendelsene gitt nyttig lærdom om hvilke aktuelle stresstester bankene bør legge til grunn i sin vurdering av likviditetsområdet.

Bankens likviditetsrisiko har vært i henhold til gjeldende overordnet regelverk innenfor rammene for kategorien lav risiko. Innskuddsdekningen utgjør **93,3 %** (93,2). Banken hadde innlån gjennom låneopptak i markedet på til sammen **415 mill.** (440). Av dette er **40 mill.** (40) fondsobligasjonslån, **40 mill.** (40) ansvarlig lån, **335 mill.** (360) er obligasjonslån. Av dette forfaller **150 mill.** i 2017, **115 mill.** i 2018, **150 mill.** i 2019. Banken har etablerte kredittlinjer på **75 mill.** (75). Det foretas månedlig rapportering til styret om utviklingen.

Operasjonell risiko

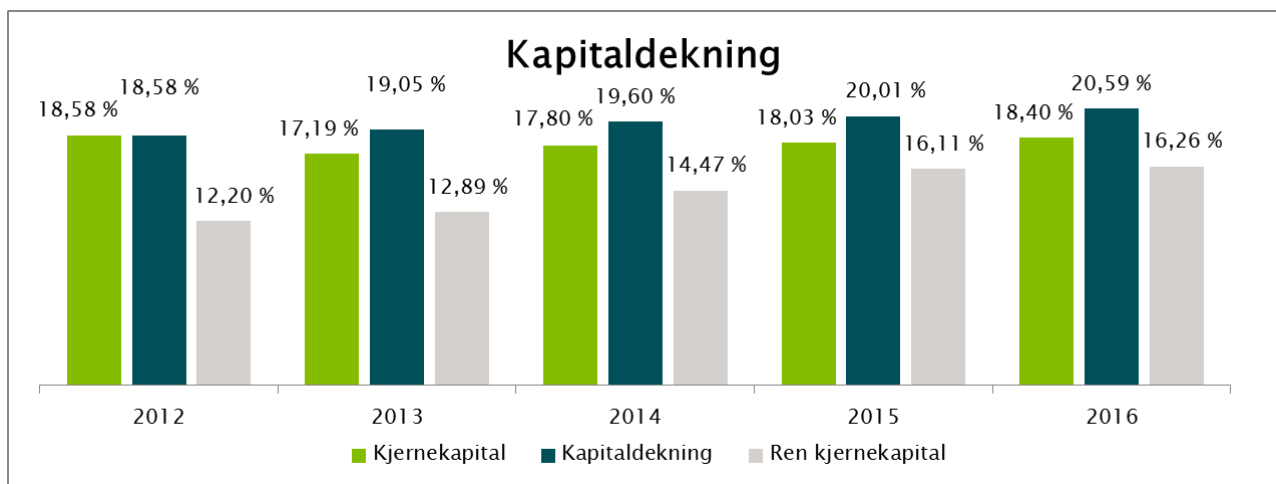
Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Det er en av styrets hovedoppgaver å innrette virksomheten slik at man unngår store tap som følge av svikt i kravene til virksomhetsutøvelse.

Den operasjonelle risiko søkes avdekket gjennom fastlagte kontrollhandlinger i et vedtatt opplegg rundt intern kontroll. Dette dokumenteres og rapporteres løpende. Vesentlighet og relativ risiko vektlegges, og avvik fra fastsatt standard medfører umiddelbar iverksettelse av nødvendige tiltak. Kapitalkrav knyttet til operasjonell risiko inngår i beregningen av kapitaldekning og rapporteres etter basismetoden. Kravet i

henhold til beregningen utgjør **11,0 mill.** (10,6).

Ved årsskiftet er bankens rapporterte kapitaldekning **20,6 %** (20,0) og kjernekapitaldekning på **18,4 %** (18,0). Bankens rene kjernekapital er på **16,3 %** (16,1). Gjeldende kapitaldekningskrav er fra 31.12.16 fastsatt til å være; ren kjernekapital 11,5 %. Kjernekapital 13,0 %, kapitaldekning 15,0 %. For en liten lokalbank er det en reell markedsforventning som ligger høyere enn de lovbestemte kravene. Det legges derfor, internt i bankens styringsdokumenter, opp til en kapitaldekning og kjernekapitaldekning som er vesentlig over minimumsnivået. Bankens kapitalmål er; renkjernekapital 15,5 %, kjernekapital 17,0 % og kapitaldekning 18,5%.

Som det kommer frem av kapitaldekningstallene har banken en god kapitaldekning som gir et godt grunnlag for videre drift og vekst.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadferd.

Den mest sentrale forretningsrisikoen antas å være uventede varige endringer i inntektsnivået som følge av marginendringer på utlån og innskudd, samt reduksjoner i bankens andre inntekter. Slike endringer kan være et resultat av endret konkurranse, konjunkturer, kundeadferd eller demografiske forhold. Denne type endringer antas å resultere i strategiske tilpasninger eller strukturelle endringer.

Mandheimen

Strategisk samarbeid

Eika Alliansen

Tinn Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av 73 lokalbanker i Eika Alliansen. Lokalbankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Eika Alliansen er en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på 360 milliarder kroner.

Lokalbankene ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og

personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Lokalbankene i Eika Alliansen er dermed unike og viktige økonomiske bidragsytere til vekst og utvikling for både privatpersoner og norsk samfunns- og næringsliv. I første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet og som tilbyder av økonomisk rådgiving, kreditt og finans- produkter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med ca 200 bankkontorer i 120 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til verdiskaping i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen og konsernets visjon er «Vi styrker lokalbanken». Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som sikrer kundene, bankene og deres lokalsamfunn vekst og utvikling. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et prosjekt- og utviklingsmiljø som utvikler nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende konsepter. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked, merkevare og næringspolitikk for å

ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser.

Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er en del av Eika Alliansen og er direkte eid av 72 lokalbanker og OBOS. Selskapet har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på omlag 96 milliarder kroner og er, med sin tilgang til finansiering i både det norske og internasjonale finansmarked, en viktig finansieringskilde for alliansebankene.

Arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Antall fast ansatte i banken var ved årsskiftet 33, hvorav 6 på deltid, totalt 31,8 årsverk. 24 av de ansatte er knyttet til hovedkontoret på Rjukan, 6 til filial Rauland, 2 til filial Tinn Austbygd og 1 til filial Haugesund.

Arbeidsmiljøet i banken må sies å være godt. Banken har lokaler og arbeidsplasser av god standard på alle ekspedisjonssteder. Det er valgt verneombud i banken, og etablert gode kontakt- og samarbeidslinjer mellom bankens ledelse og de tillitsvalgte, slik at en kan drøfte beslutninger og mål i en åpen og fri form. Det er etablert avtale om bedriftshelsetjeneste med Stamina. Sykefraværet utgjorde i 2016 2,31 % (2,86). Det er ikke registrert ulykker eller skader knyttet til bankens virksomhet i løpet av året.

Banken har et etablert system for antihvitvask for å minske risiko knyttet opp mot terrorfinansiering, korrupsjon mv. I 2016 er systemet forbedret og utvidet for å ivareta oppfylle de krav vi er pålagt etter Lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven). Det gjennomføres

årlige interne kurs og opplæring i antihvitvask.

Banken forurensrer ikke det ytre miljø. Våre fotavtrykk innenfor miljødimensjonen er først og fremst knyttet til energi og papirforbruk. Vi har ikke bedrevet virksomhet innen området forskning og utvikling i 2016.

Gjennom bankens etiske retningslinjer gis rammer for hvordan Tinn Sparebank skal behandle og fremstå som en samfunnsbevisst bidragsyter.

Tinn Sparebank er en lokalbank som tar ansvar for å bidra til vekst i privat- og bedriftsmarkedet i vårt distrikt. Gjennom den årlige gaveutdelingen og sponsorater bidrar banken med støtte til frivillige organisasjoner og idrettslag.

Banken har i mange år ført en bevisst linje for å ivareta og sikre likestilling mellom kvinner og menn i styrende organer og i ledelse. Det er styrets intensjon å videreføre denne holdningen i praktisk rekrutteringsarbeid ved ansettelser og valg av tillitsvalgte. Dagens situasjon vedrørende likestilling framgår av følgende oppstilling:

Kategori	Kvinner	Menn	% Kvinner	% Menn
Ansatte totalt	27	6	82 %	18 %
Deltidsansatte	6	0	100 %	0 %
Ledergruppe	2	2	50 %	50 %
Styret	3	2	60 %	40 %
Styreleder	0	1	0 %	100 %
Forstanderskap	7	9	44 %	56 %
Forstanderskapsleder	0	1	0 %	100 %

Tinn Sparebank tar samfunnsansvar i tråd med det som kan forventes i bransjen. Banken fyrer ikke med olje eller kull, men benytte strøm fra

fornybare energikilder. Banken forurensrer ikke det ytre miljø gjennom ordinær drift av virksomheten.

	2014	2015	2016
Kilometergodtgjørelse	31.051	40.799	33.700 km
CO2-utslipp gram/km	131,00	131,00	131,00 snitt diesel/ bensin
Utslipp CO2	4,07	5,34	4,41 tonn

Takk

Styret vil til slutt rette en takk til den enkelte ansatte og tillitsvalgte i banken for godt utført arbeide, og et positivt samarbeide gjennom året som er gått. I dagens harde konkurransesituasjon er det av avgjørende betydning at alle viser personlig initiativ, samt innsats og evne til å arbeide i fellesskap. Med fortsatt opprettholdelse av den innsats- og samarbeidsvilje som vises på alle plan, vil banken ha en solid plattform for å møte fremtidens utfordringer.

Styret vil også takke bankens kunder for den oppslutning som de har vist i året som er gått. Bare gjennom stor oppslutning og felles innsats kan banken fortsatt bidra til aktiviteter og utbygging av distriktet.

Rjukan, 16. februar 2017

Tinn Sparebank

Anne Stormoen
Styremedlem

Andres Sætre
Styrets leder

Olav Dale Traen
Styremedlem

Liv Sigrun Nykos Midtun
Styremedlem

Svein Olav Gvammen
Banksjef / daglig leder

Torill Holmgard
Styremedlem

Resultatregnskap

<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2016	2015
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.312	2.855
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		77.893	85.798
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		3.743	4.117
Andre renteinntekter og lignende inntekter		77	61
Sum renteinntekter og lignende inntekter		83.025	92.832
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		-	-
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		18.398	26.804
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		7.831	8.925
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	7	4.073	4.492
Andre rentekostnader og lignende kostnader	8	1.559	1.492
Sum rentekostnader og lignende kostnader		31.862	41.713
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		51.163	51.119
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		7.617	5.929
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		7.617	5.929
Garantiprovisjoner		945	1.095
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		17.163	17.429
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9	18.108	18.524
Garantiprovisjon		25	103
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.522	3.625
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	9	3.547	3.727
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		1.091	(1.899)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		958	623
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		375	433
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	2.423	-843
Driftsinntekter faste eiendommer		60	60
Sum andre driftsinntekter		60	60
Lønn		19.411	19.390
Pensjoner	10	1.613	2.285
Gevinst ved overgang fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjon	10	(3.585)	
Sosiale kostnader		3.679	3.695
Administrasjonskostnader		10.851	10.359
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	11, 12	31.969	35.730
Ordinære avskrivninger		1.467	1.414
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13	1.467	1.414

<i>RESULTATREGNSKAP</i>	NOTE	2016	2015
Driftskostnader faste eiendommer		984	841
Andre driftskostnader		10.989	10.382
Sum andre driftskostnader	14	11.973	11.223
Tap på utlån		2.563	(3.077)
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	2.563	-3.077
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		646	(756)
Gevinst/tap		63	-
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		709	-756
Resultat av ordinær drift før skatt		28.562	25.015
Skatt på ordinært resultat	15	5.635	6.160
Resultat for regnskapsåret		22.926	18.855
Til disposisjon		22.926	18.855
Overført til/fra sparebankens fond		22.426	18.355
Overført til/fra gavefond		500	500
Sum overføringer og disponeringer	20	22.926	18.855

Balanse

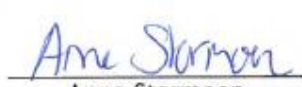
<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2016	2015
Kontanter og fordringer på sentralbanker	16	65.294	68.130
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		130.226	170.325
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		130.226	170.325
Kasse-/drifts- og brukskreditter		76.430	58.683
Byggelån		30.520	25.740
Nedbetalingslån		2.143.634	1.990.593
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	2.250.584	2.075.016
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(10.120)	(13.941)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(5.328)	(5.328)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		2.235.136	2.055.747
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		16.989	10.001
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		211.953	214.214
Sum sertifikater og obligasjoner	6	228.942	224.215
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		115.803	94.747
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	115.803	94.747
Utsatt skattefordel	10, 15	-	1.198
Sum immaterielle eiendeler		-	1.198
Maskiner, inventar og transportmidler		1.206	1.329
Bygninger og andre faste eiendommer		13.044	13.222
Sum varige driftsmidler	13	14.250	14.551
Andre eiendeler		1.239	250
Sum andre eiendeler		1.239	250
Opptjente ikke mottatte inntekter		3.900	4.530
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		4.991	2.464
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	10	2.172	-
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		2.819	2.464
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		8.892	6.994
SUM EIENDELER		2.799.782	2.636.157

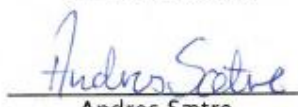
GJELD OG EGENKAPITAL

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2016	2015
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.552.934	1.394.752
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		547.711	538.487
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17	2.100.645	1.933.240
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		-	50.000
Obligasjonsgjeld		335.000	310.000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18	335.000	360.000
Annen gjeld		14.809	12.140
Sum annen gjeld	19	14.809	12.140
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		4.995	7.603
Pensjonsforpliktelser	10	-	1.044
Utsatt skatt	15	2	-
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		550	500
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		552	1.544
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		40.000	40.000
Annen ansvarlig lånekapital		40.000	40.000
Sum ansvarlig lånekapital	18	80.000	80.000
SUM GJELD		2.536.002	2.394.527
Sparebankens fond		263.280	241.130
Gavefond		500	500
Sum opptjent egenkapital	3, 20	263.780	241.630
SUM EGENKAPITAL		263.780	241.630
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		2.799.782	2.636.157
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	21	55.036	76.759
Garantier til Eika Boligkreditt	21	10.358	8.011

Rjukan, 16. februar 2017

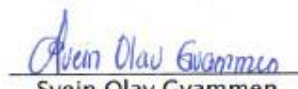
Tinn Sparebank

Anne Stormoen
Styremedlem

Andres Sætre
Styrets leder

Olav Dale Traen
Styremedlem

Liv Sigrun Nykos Midtun
Styremedlem

Svein Olav Gvammen
Banksjef / daglig leder

Torill Holmgard
Styremedlem

Kontantstrømanalyse

<i>Tall i tusen kroner</i>	2016	2015
Tilført fra årets drift *)	11.028	13.217
Endring diverse gjeld	5.356	6.343
Endring diverse fordringer	-1.966	4.879
Likviditetsendring fra resultatregnskapet	14.418	24.439
Endring brutto utlån	-175.568	14.334
Endring kortsiktige verdipapirer	-23.636	-13.194
Endring innskudd fra kunder	167.405	25.930
Endring innskudd fra finansinstitusjoner	0	0
A. Netto likviditetsendring fra virksomhet	-17.381	51.509
Solgte eiendeler	0	0
-Investering i varige driftsmidler/immaterielle eiendeler	-1.166	-878
Endring i langsiktige verdipapirer	611	-8.538
B. Likviditetsendring vedr. investeringer	-555	-9.416
Innfrielse obligasjonslån	-125.000	-100.000
Opptak obligasjonslån	100.000	50.000
Innfrielse lån fra andre kredittinstitusjoner	0	0
Opptak ansvarlig lånekapital	0	0
Innfrielse ansvarlig lånekapital	0	-25.000
C. Likviditetsendring fra finansiering	-25.000	-75.000
A+B+C Sum endring likvider	-42.936	-32.907
+ Likvidbeholdning 1/1	238.456	271.363
= Likvidbeholdning 31/12	195.520	238.456
Som består av:		
Kasse, DnB, Norges Bank	65.294	68.130
Lån andre finansinstitusjoner	130.226	170.326
Sum	195.520	238.456

<i>*) Tilført fra årets drift</i>	2016	2015
Årets resultat	22.926	18.855
Betalt skatt	-6.287	-4.894
Endring nedskrivning for tap	-3.820	-3.690
Ordinære avskrivninger	1.467	1.414
Gevinst/tap på driftsmidler	0	0
Gevinst/tap på verdipapirer	-2.758	2.032
Overført til gaver	-500	-500
Sum tilført fra årets drift	11.028	13.217

Generelle regnskapsprinsipper

Generelt

Bankens årsregnskap for 2016 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFO-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

Utlån – beskrivelser og definisjoner

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK i stor grad, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet. Normal praksis er at banken tilbakefører lån som er mislighold hos EBK til egen balanse. Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag,

altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Alle engasjementer blir fulgt opp ved månedlig gjennomgang av restanse- og overtrekks lister. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer etter 1 dag etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 1 dag, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturedringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er

gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

Finansielle instrumenter

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Slike avtaler omfatter rentebytteavtaler og aksjeindeksopsjoner, valutabytteavtaler, kombinerte rente- og valutabytteavtaler og kombinerte rente- og aksjeindeksbytteavtaler.

Bankens finansielle derivater er definert som sikringsforretninger og effekten av disse blir vurdert i sammenheng med den sikrede post. Banken benytter ikke slike forretninger til spekulativ handel, men bare som del av bankens sikringsstrategi. Alle bankens derivatavtaler dekker også kravene til regnskapsmessig sikring. Siden alle finansielle derivater er klassifisert som sikringskontrakter, er de bokført til verdien ved inngåelsen, dvs. virkelig verdi lik null. Virkelig verdi på rapporteringstidspunktet er basert på verdianslag innhentet fra meglere og motparter. Virkelig verdi tilsvarende prisen en vil betale eller motta i markedet ved terminering av en kontrakt. Virkelig verdi av finansielle derivater benyttes kun til informasjon i note, se note 6.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Finansielle derivater som er sikringsforretninger verdsettes etter samme prinsipper som den sikrede post. Det fremkommer således ikke noen isolerte gevinster eller tap på disse. Netto resultat av rentebytteavtalene er ført mot rentekostnader og renteinntekter.

Den del av bytteavtalen som er inngått for å sikre utbetalingen av børsavkastning på inngåtte innskuddsavtaler, er en sikringsforretning, og den verdsettes etter samme prinsipp som den sikrede post. Beregnet merverdi på sikringsforretningen har tilsvarende beregnet merverdi på bankinnskuddet. Det fremkommer således ikke noen isolerte gevinster eller tap på disse. De renter som er betalt på den del av bytteavtalen som å referere til bankinnskudd med børsavkastning, er kostnadsført som renter av bankinnskudd.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen og anleggsporteføljen verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 6.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i

henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Det benyttes priser notert i markedet.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi, med unntak av investeringer i pengemarkedsfond, som vurderes til markedsverdi. Årsaken til dette er at avkastningen i pengemarkedsfond er renter på underliggende rentebærende aktiva. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrasket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

- Tomter 0 %
- Forretningsbygg 2 % - 4 %
- Inventar og innredning 10 % - 20 %
- Kontormaskiner 20 %
- EDB-utstyr 33 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Banken har avviklet den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte 31.12.2016. Dette gjelder 26 ansatte som er flyttet over på innskuddsbasert ordning. Det vil si at alle ansatte nå har samme ordning med 7 % av lønn opptil 7,1 G og 25,1 % for andel lønn som overstiger 7,1 G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller krav om obligatorisk tjenstepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Skatt

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skatte reduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad

i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Finansskatten er innført fra inntektsåret 2017, dette utgjør en ekstraskatt på 5% av lønnsgrunnlaget, samt at satsen på alminnelig inntekt for finansforetakene videreføres på 2016-nivå (25%).

Omregningsregler for valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.2016

Langsiktig gjeld

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Noter

NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO

Tinn Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 7.

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere kritesituasjoner.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er definert som risiko som for uventet tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Dette aktualiserer behovet for å se framover og sikre nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte aktiviteter. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2016 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2016 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 21. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

2016	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittekspon.
Lønnstakere o.l.	1.660.538	28.051	1.170	2.270	1.687.489
Utlandet	10.803		-		10.803
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	26.247	1.013	458		27.719
Industriproduksjon	104.567	14.737	2.220	4.100	117.424
Bygg og anlegg	71.797	21.240	31.401	3.000	121.438
Varehandel, hotell/restaurant	61.991	12.463	5.561	750	79.266
Transport, lagring	17.789	4.387	8.153		30.329
Finans, eiendom, tjenester	274.005	9.935	5.871		289.811
Sosial og privat tjenesteyting	22.845	1.428	201		24.474
Offentlig forvaltning	-	-	-		-
Sum	2.250.584	93.252	55.036	10.120	2.388.752
Innvilga ikke utbetalte lån PM	27.905				
Innvilga ikke utbetalte lån BM	63.493				

2015	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Offentlig forvaltning	-	-	-		-
Lønnstakere o.l.	1.548.830	35.363	1.264	8.317	1.577.140
Utlandet	13.388	2.069			15.457
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	25.500	1.288	225		27.013
Industriproduksjon	104.849	3.332	2.569	3.045	107.705
Bygg og anlegg	71.695	17.336	53.167	1.350	140.847
Varehandel, hotell/restaurant	62.944	15.098	5.486	828	82.700
Transport, lagring	16.096	4.439	7.822		28.357
Finans, eiendom, tjenester	198.969	11.915	5.961	400	216.445
Sosial og privat tjenesteyting	32.746	4.859	263		37.868
Sum	2.075.016	95.698	76.759	13.941	2.233.532
Innvilgede ikke utbetalte lån PM	9.545				
Innvilgede ikke utbetalte lån BM	36.138				

Risikovurdering

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kreditthåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelige av små enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje.

Banken har fra september 2015 benyttet et nytt system for risikoklassifisering (RKL). Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en del av bankens kredittvurdering og saksgang. Det er definert fem risikoklasser: 1-3 er lav, 4-7 er middels, 8-10 er høy, 11 er mislighold og 12 er tapsutsatt. Modellen er utviklet for Eikabankene.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i ulike undermodeller. Det gjøres også et modellmessig skille mellom eksisterende og nye kunder.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Definisjon på mislighold: Overtrekk på minimum NOK 1.000,- over 90 dager
I tillegg betraktes kunder med tapsmerking, tapsavsetning eller nedskrivning som misligholdt.

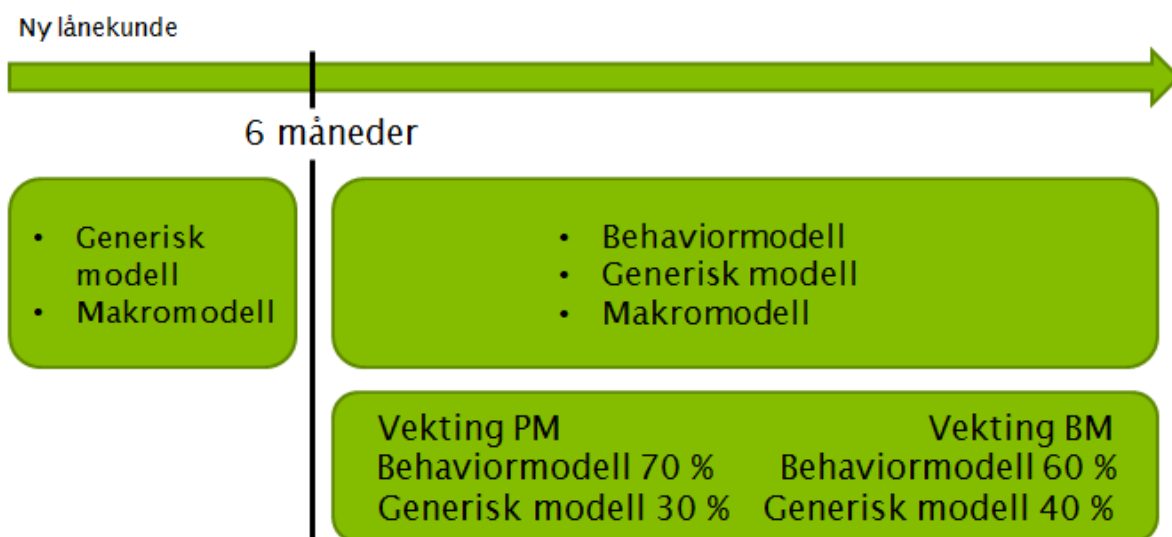
Bankene benytter to hovedmodeller for risikoklassifisering – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Begge hovedmodellene er delt inn tre delmodeller

- Ekstern (generisk) modell
- Intern (atferds) modell
- Makromodell

Delmodellene har ytterligere modellsplitt for bedre å finne optimal vekting av variablene i modellene.

Modellene er bygd opp slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng. Høyere samlet poeng gir bedre risikoklasse for kunden.

Den interne modellen krever 6 måneder med kundedata før den trer i kraft. Det betyr at en kunde må ha et risikoprodukt i 6 måneder før kunden får en risikoklasse basert på internmodell. Unntaket er kunder som får risikoklasse kun basert på overtrekk. Disse får umiddelbart risikoklasse basert på interne data.

Ekstern modell personmarked

Den generiske modellen er fra Bisnode Norge AS's generiske scorekort. Modellen er utviklet på grunnlag av kredittaktive norske personkunder. Kredittaktive kunder er definert som personer det er gjort kredittforespørsel på i Bisnode Credits database siste to år før observasjonstidspunktet. Med observasjonstidspunkt menes den dato kunder med betalingsanmerkning ble identifisert og deretter brukt som utgangspunkt for modellen.

Dette scorekortet beregner sannsynlighet for at en kunde pådrar seg ny betalingsanmerkning i en periode på ett år fra forespørselstidspunktet.

Scorekortet ble utviklet i 2007 og remodellert med nye variabler i 2011. Den generiske modellen for personmarked består av 5 ulike delmodeller, hvor 4 modeller er fordelt på kundenes alder, i tillegg til en modell på kunder som allerede er i mislighold.

Atferdsmodell personmarked

Atferdsmodellen er utviklet spesielt for Eikabankene. Grunnlaget for modellen er alle kunder med kredittengasjement eller overtrekk i Eikabankene. Det er benyttet tre år med kundedata i modelleringsarbeidet. I tillegg er det benyttet et fjerde år med data for å validere modellen.

Modellen er validert "out of time/out of sample". Det betyr at modellen er validert på et annet tidspunkt og et annet datagrunnlag enn det modellen ble utviklet på.

Modellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av kommende 12 måneder.

Atferdsmodellen er delt inn i to delmodeller.

- Har boliglån
- Andre lånekunder

Makromodell personmarked

Modellens primære hensikt er å justere forventet nivå for mislighold for det kommende året basert på de forhold som ikke forklares direkte gjennom kjennetegn ved kunden. Dette kan være forhold som økt mislighold ut fra forventet renteøkning, arbeidsledighet og lignende. Modellen er Bisnode Credits generiske makromodell som er bygget på konkurs- og misligholdstutviklingen i norsk næringsliv ut fra makroøkonomiske svingninger.

Samlet modell personmarked

Når det finnes både generiske data og behaviourdata benyttes råscore (poeng) fra alle modellene inn i en felles beregning av risiko.

Poengene fra de ulike modellene tillegges forskjellig vekt i den samlede modellen. Årsaken til dette er at de ulike modellene ikke er bygget på samme utfall og dermed har ulik betydning i forhold til totalmodellens utfall.

Ekstern modell bedriftsmarked

Den eksterne modellen er fra Bisnode Norge AS's generiske scorekort. Det er utviklet på grunnlag av kredittaktive norske foretakskunder. Kredittaktive kunder er definert som foretak det er gjort kredittforespørsel på i Bisnode Credits database siste to år før observasjonstidspunktet. Med observasjonstidspunkt menes den dato kunder med betalingsanmerkning ble identifisert og deretter brukt som utgangspunkt for modellen.

Selve modellen er delt i tre underliggende modeller

- Selskap med ubegrenset personlig ansvar (ANS, DA osv.)
- Selskap med begrenset personlig ansvar (AS osv.)
- Eiendomsselskap

Dette scorekortet beregner sannsynlighet for at en kunde pådrar seg ny betalingsanmerkning eller går konkurs i en periode på ett år fra forespørselstidspunktet.

Atferdsmodell bedriftsmarked

Atferdsmodellen er utviklet spesielt for Eikabankene. Grunnlaget for modellen er alle bedriftskunder med kredittengasjement eller overtrekk i Eikabankene. Det er benyttet tre år med kundedata i modelleringsarbeidet. I tillegg er et fjerde år med kundedata benyttet til validering.

Modellen er validert "out of time/out of sample". Det betyr at modellen er validert på et annet tidspunkt og et annet datagrunnlag enn det modellen ble utviklet på.

Denne modellen er felles for alle bedriftskunder.

Utfallet for denne modellen er mislighold i løpet av ett år fra forespørselstidspunkt.

Makromodell bedriftsmarked

Modellens primære hensikt er å justere forventet nivå for mislighold for det kommende året basert på de forhold som ikke forklares direkte gjennom kjennetegn ved kunden. Dette kan være forhold som økt mislighold ut fra forventet renteøkning, arbeidsledighet og lignende. Modellen er Bisnode Credits generiske makromodell som er bygget på konkurs- og misligholdstutviklingen i norsk næringsliv ut fra makroøkonomiske svingninger.

Samlet modell bedriftsmarked

Når det finnes både generiske data og behaviourdata benyttes råscore (poeng) fra alle modellene inn i en felles beregning av risiko.

Poengene fra de ulike modellene tillegges forskjellig vekt i den samlede modellen. Årsaken til dette er at de ulike modellene ikke er bygget på samme utfall og dermed har ulik betydning i forhold til totalmodellens utfall.

Risikoklassifisering

Ved utgangen av 2016 er 99,96 % av lån PM og 99,99 % av lån BM risikoklassifisert, samt 100 % av garantier. Banken vektlegger risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prisliste. Det er derfor i utgangspunktet en sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån. Lån med lav risiko har tilsvarende lav rente. I en del tilfeller avviker dette, eksempelvis engasjement med betydelig konkurranse og hvor lavere rente benyttes som et avhjelpende tiltak.

Brutto utlån

Andel av brutto utlån i egen balanse med lav risiko utgjør en høyere andel av brutto utlån ved utgangen av 2016 enn ved året før. 79,49 % av portefølje på BM har lav risiko, og 95,84 % av portefølje på PM.

Andel av brutto utlån med høy risiko utgjør 20,51 % på BM og 3,81 % på PM.

Garantier

66,43 % av avgitte garantier ved årsskiftet er klassifisert med lav eller moderat risiko.

Individuelle nedskrivninger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Tapsnivået i personmarkedet har vært stabilt lavt i mange år. Det forventes at rentenivået også i 2017 vil holde seg på et lavt nivå, noe som betyr at betalingsevnen fortsatt vil være god. På den annen side kan oljeprisfallet, økt usikkerhet i norsk økonomi og stigende arbeidsledighet føre til at privatøkonomien rammes. Forventede tap for private engasjement antas å vise en svak økning i fra dagens lave nivå.

Banken er i liten grad eksponert i oljerelatert næring. Om oljeprisfallet og svekkede utsikter for norsk økonomi vedvarer, er det grunn til å tro at fremtidige tap på næringslivsporteføljen kan gå noe opp i forhold til årets nivå. Størstedelen av tapene forventes å komme i høy og middels risikoklasse.

RISIKOKLASSIFISERING

Personmarkedet 2016

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	1.422.976	26.355	782	-
Middels risiko, klasse 4–7	178.245	1.666	215	-
Høy risiko, klasse 8–10	52.361	34	173	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	11.344	-	-	2.270
Ikke klassifisert	5.821	10	-	-
Totalt	1.670.747	28.064	1.170	2.270

2015

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	1.349.560	34.585	758	50
Middels risiko, klasse 4–7	164.489	2.599	431	-
Høy risiko, klasse 8–10	26.359	238	-	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	14.040	-	-	8.267
Ikke klassifisert	7.770	10	75	-
Totalt	1.562.217	37.432	1.264	8.317

Bedriftsmarkedet 2016

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	118.258	13.685	7.115	-
Middels risiko, klasse 4–7	342.642	44.852	34.731	-
Høy risiko, klasse 8–10	108.573	5.827	1.357	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	10.362	824	10.663	7.850
Ikke klassifisert	2	0	-	-
Totalt	579.837	65.188	53.866	7.850

2015

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	142.047	4.654	5.657	-
Middels risiko, klasse 4–7	257.339	43.498	53.969	-
Høy risiko, klasse 8–10	90.947	4.477	8.961	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	22.464	5.638	6.907	5.623
Ikke klassifisert	1	-	-	-
Totalt	512.798	58.267	75.494	5.623

UTLÅN

	2016		2015	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	26.247	1,2 %	25.500	1,2 %
Industriproduksjon	104.567	4,7 %	104.849	5,1 %
Bygg og anlegg	71.797	3,2 %	71.695	3,5 %
Varehandel, hotell/restaurant	61.991	2,8 %	62.944	3,1 %
Transport, lagring	17.789	0,8 %	16.096	0,8 %
Finans, eiendom, tjenester	274.006	12,3 %	194.451	9,5 %
Sosial og privat tjenesteyting	22.845	1,0 %	37.264	1,8 %
Offentlig forvaltning	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum næring	579.244	25,9 %	512.799	24,9 %
Personkunder	1.671.340	74,8 %	1.562.217	76,0 %
Brutto utlån	2.250.584		2.075.016	
Individuelle nedskrivninger	-10.120	-0,5 %	-13.941	-0,7 %
Gruppenedskrivninger	-5.328	-0,2 %	-5.328	-0,3 %
Netto utlån til kunder	2.235.136	100,0 %	2.055.747	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	668.569		664.317	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	2.903.705		2.720.064	

Metoder for å fastsette virkelig verdi på utlån

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2016	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	Sum forfalte utlån	Sikkerhetstillegg for forfalte lån
Personmarked	14.959	1.771	1.552	-	1.846	20.128	20.078
Bedriftsmarked	-	-	-	-	-	-	-
Sum	14.959	1.771	1.552	-	1.846	20.128	20.078

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2015	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	Sum forfalte utlån	Sikkerhetstillegg for forfalte lån
Personmarked	26.688	63	-	356	1.974	29.081	28.678
Bedriftsmarked	191	-	-	-	-	191	191
Sum	26.879	63	-	356	1.974	29.272	28.869

Misligholdte lån	2016	2015	2014	2013	2012
Misligholdte lån i alt	5.777	16.982	22.522	41.544	25.408
Individuelle nedskrivninger	-900	-8.077	-5.196	-10.893	-10.118
Netto misligholdte lån i alt	4.877	8.904	17.326	30.651	15.290

Fordeling av misligholdte lån	2016	2015	2014
Personmarked	3.821	15.213	4.290
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-
Industriproduksjon	-	-	-
Bygg og anlegg	-	1.769	-
Varehandel, hotell/restaurant	1.956	-	150
Transport, lagring	-	-	-
Finans, eiendom, tjenester	-	-	18.082
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	-
Offentlig forvaltning	-	-	-
Misligholdte lån i alt	5.777	16.982	22.522

Tapsutsatte lån	2016	2015	2014	2013	2012
Øvrige tapsutsatte lån i alt	27.069	22.883	42.358	41.492	25.430
Individuelle nedskrivninger	-9.220	-5.863	-10.035	-5.428	-1.186
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	17.849	17.020	32.323	36.064	24.244

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2016	2015	2014
Personmarked	6.933	677	718
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-
Industriproduksjon	4.944	5.546	5.396
Bygg og anlegg	15.192	14.216	2.617
Varehandel, hotell/restaurant	-	2.445	-
Transport, lagring	-	-	-
Finans, eiendom, tjenester	-	-	25.832
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	7.795
Offentlig forvaltning	-	-	-
Tapsutsatte lån i alt	27.069	22.883	42.358

Individuelle nedskrivninger på utlån	2016	2015
Individuelle nedskrivninger 01.01.	13.941	15.231
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-6.032	-431
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	4.617	3.793
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	-	1.280
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-2.406	-5.932
Individuelle nedskrivninger 31.12.	10.120	13.941

Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring	2016	2015
Personmarked	2.270	8.317
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske		
Industriproduksjon	4.100	3.045
Bygg og anlegg	3.000	1.350
Varehandel, hotell/restaurant	750	828
Transport, lagring		
Finans, eiendom, tjenester		400
Sosial og privat tjenesteyting		
Offentlig forvaltning		
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	10.120	13.941

Nedskrivninger på grupper av utlån	2016	2015
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	5.328	7.728
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-	-2.400
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	5.328	5.328

Tapskostnader utlån/garantier	2016	2015
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	3.821	1.290
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	-	2.400
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-6.032	-431
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	-433	-316
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	82	134
Periodens tapskostnader	-2.563	3.077

Konsentrasjonsrisiko

Banken er betydelig eksponert mot store næringskunder i vårt primærområde. Eksponeringen mot bankens kunder er ellers godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

Utlån fordelt geografisk	2016	%	2015	%
	Beløp		Beløp	
Tinn	1.235.359	54,9 %	1.158.448	-55,8 %
Vinje	405.925	18,0 %	340.185	-16,4 %
Resten av Telemark	141.616	6,3 %	99.843	-4,8 %
Rogaland	149.051	6,6 %	165.775	-8,0 %
Oslo/Akershus	177.283	7,9 %	168.469	-8,1 %
Norge for øvrig	130.548	5,8 %	130.577	-6,3 %
Utlandet	10.802	0,5 %	11.720	-0,6 %
Brutto utlån	2.250.584	100,0 %	2.075.016	-100,0 %

NOTE 3 – KAPITALDEKNING

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital (ansvarlig lånekapital). Fra 31.12.2016 er minstekravene til ren kjernekapitaldekning 11,5 %, kjernekapitaldekning 13 % og kapitaldekning 15,0 %. Bankens kapitalmål pr 31.12.2016 er; ren kjernekapital 15,5 %, kjernekapital 17,0 % og kapitaldekning 18,5%.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

- Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0 %.
- Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10 %.
- Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20 % eller 50 % avhengig av offentlig rating.
- Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantesikkerhet eiendom med 35 % risikovekt og 100 % konverteringsfaktor.
- Eiendelsposter med risikovekt 35 % er lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.
- Øvrige eiendeler utover kontanter (0 % risikovekt) har risikovekt på 100 %.

Bankens handelsportefølje er mindre enn 5 % av bankens balanseførte og ikke-balanseførte poster og samlet bruttoposisjoner er under maksgrensen gitt i kapitalkravforskriften. Banken er derfor gitt fritak for å beregne markedsrisiko.

	2016	2015
Sparebankens fond	263.280	241.130
Gavefond	500	500
Sum egenkapital	263.780	241.630
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-2.172	
Fradrag for immaterielle eiendeler		
Utsatt skatt	543	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-23.289	-16.370
Sum ren kjernekapital	238.862	225.260
Fondsobligasjoner	40.000	40.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-8.664	-13.207
Sum kjernekapital	270.198	252.053
Ansvarlig lånekapital	40.000	40.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-7.763	-12.278
Sum tilleggskapital	32.237	27.722
Netto ansvarlig kapital	302.435	279.775
	2016	2015
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater	-	-
Lokal regional myndighet	5.147	3.847
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	20.092	23.555
Foretak	206.549	244.945
Massemarked	-	-
Pantsikkerhet eiendom	961.444	823.330
Forfalte engasjementer	4.322	22.859
Obligasjoner med fortrinnsrett	11.554	11.534
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	25.028	33.062
Andeler i verdipapirfond	18.282	15.899
Egenkapitalposisjoner	66.680	67.067
Øvrige engasjementer	52.403	61.537
CVA-tillegg	-	-
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-39.716	-42.155
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.331.785	1.265.479
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	137.048	132.802
Sum beregningsgrunnlag	1.468.833	1.398.281
Kapitaldekning i %	20,59 %	20,01 %
Kjernekapitaldekning	18,40 %	18,03 %
Ren kjernekapitaldekning i %	16,26 %	16,11 %

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne 3-12 mnd.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Banken har deponert likvide verdipapirer for 83,0 mill kroner i Norges Bank. Låneverdi for bankens deponerte verdipapirer i Norges Bank er 82,9 millioner kroner.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 70,0 %. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 93,3 % mot 93,2 % året før. Innskuddsdekningen har holdt seg på et stabilt høyt nivå og likviditetssituasjonen vurderes som god.

EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	65.294	65.294
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	130.226	130.226
Utlån til kunder	145.423	28.146	119.306	554.196	1.403.513	-15.448	2.235.136
Obligasjoner/sertifik.	1.999	18.989	42.521	165.433	-	-	228.943
Aksjer	-	-	-	-	-	115.803	115.803
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	24.381	24.381
Sum eiendeler	147.422	47.135	161.827	719.629	1.403.513	320.256	2.799.782

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra kunder	-	467.956	-	-	-	1.632.689	2.100.645
Obligasjonsgjeld	-	-	110.000	225.000	-	-	335.000
Fondsobligasjoner	-	-	40.000	-	-	-	40.000
Ansvarlig lån	-	-	-	40.000	-	-	40.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	20.356	20.356
Egenkapital	-	-	-	-	-	263.780	263.780
Sum gjeld og egenkapital	-	467.956	150.000	265.000	-	1.916.826	2.799.782

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR, NSFR, leverage ratio, likviditetsindikator 1 og 2 og innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer som for eksempel likviditetsindikator 1, LCR og innskuddsdekning, blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra visse forutsetninger kan beregne hvordan likviditetsbehovet blir frem i tid.

Likviditetsindikator 1 (over 1 år) var 113,1 % pr. 31.12.2016, mens likviditetsindikator 2 (over 1 måned) var 119,4 %. LCR var 298 pr. 31.12.2016.

Banken har trekkrettigheter på 75 millioner i DNB pr 31.12.2016.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	65.294	65.294
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	130.226	130.226
Utlån til kunder			10.000	27.241		2.197.895	2.235.136
Obligasjoner/sertifik.	30.523	178.429	5.000	14.989		-	228.942
Aksjer	-	-	-	-	-	115.803	115.803
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	24.381	24.381
Sum eiendeler	30.523	178.429	15.000	42.230	-	2.533.599	2.799.782

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.						-	-
Innskudd fra kunder						2.100.645	2.100.645
Obligasjonsgjeld	150.000	185.000				-	335.000
Fondsobligasjoner		40.000				-	40.000
Ansvarlig lån		40.000				-	40.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	20.356	20.356
Egenkapital	-	-	-	-	-	263.780	263.780
Sum gjeld og egenkapital	150.000	265.000	-	-	-	2.384.782	2.799.782

Banken har en lav renteeksponering på sine utlån der fastrentelån utgjør 37,2 millioner kroner ved årets utgang. På gjeldssiden hadde banken ingen innskudd fra kunder med avtalt rentebindingstid.

Beholdningen av obligasjoner har en gjennomsnittlig durasjon 0,18. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på 0,1 mill. ved årets slutt.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen ovenfor.

Banken er også eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser.

Bankens renterisiko vurderes samlet sett som lav og er godt innenfor fastsatte rammer.

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markedsbenchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Prisrisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvaderivater er eksponert for denne risikoen.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stressscenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Finansielle derivater

Banken benytter hovedsakelig rentebytteavtaler (renteswapper) som sikringsinstrument. Formålet med bruk av rentebytteavtaler er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av prisrisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Tinn Sparebank har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2016.

Banken har 37,2 (68,3) millioner kroner i fastrenteutlån med binding inntil 5 år. Dette utgjør 1,7 % (3,3) av den totale utlånsmassen. For å nøytralisere en del av renterisikoen som er knyttet til fastrenteutlån har banken kjøpt rentebytteavtaler. Rentebytteavtalene virker nøytraliserende i forhold til rentegevinst og -tap vi har på våre engasjementer med fastrenteutlån. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultatføres netto.

Rentebytteavtaler utenom balansen			Nominelt beløp	Markeds-verdi
Sikringsportefølje/Instrument			Løpetid (år)	31.12.2016
Renteswap 1	Avtale 2009080404958	2009–2019	1.773.750	-83.090
Renteswap 2	Avtale 2014050705237	2014–2019	11.710.000	-325.605
Renteswap 3	Avtale 2014111005090	2014–2017	10.000.000	-50.742
Renteswap 4	Avtale 2015111606613	2015–2018	13.533.400	24.846
Samlet portefølje			-	37.017.150
				-434.591

Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere. Det er bestemt en maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. De fleste obligasjoner er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Følgelig er mesteparten av bankens obligasjoner enten statsgaranterte eller i finansinstitusjoner.

Den gjennomsnittlige effektive rente på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 2,12 % og fremkommer som avkastning i 2016 fordelt på årets gjennomsnittlige beholdning.

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Utsteds av det offentlige				
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	-	-	-	-
Ikke børsnoterte	17.000	16.995	16.989	16.989
Sum utstedt av det offentlige	17.000	16.995	16.989	16.989
Utstedt av andre				
Institusjoner				
Børsnoterte				
Ikke børsnoterte	96.500	96.705	96.557	96.800
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	98.000	97.851	97.670	97.886
Ikke børsnoterte	18.000	17.726	17.726	17.891
Sum utstedt av andre	212.500	212.282	211.953	212.577
Sum sertifikater og obligasjoner	229.500	229.277	228.942	229.566

Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Banken har andeler i 3 verdipapirfond. Finanstilsynet har presisert at andeler i verdipapirfond skal klassifiseres som aksjer og andeler og at avkastningen skal klassifiseres som inntekter fra aksjer og andeler og ikke renteinntekter.

Tinn Sparebank har andeler i følgende verdipapirfond:

- Eika Sparebank**

Verdipapirfondet Eika Sparebank er å anse som rentefond og har utpreget lav risiko. Fondet forvaltes av profesjonelle forvaltere med begrensede risikorammer. Referanseindeksen er OSE Statsobligasjonsindeks 0,25. Renterisikoen er lav ettersom referanseindeksen har modifisert durasjon på 0,25 eller lavere. Kredittrisiko er også lav. Fondet investerer primært i rentepapirer utstedt av norske sparebanker. Fondet kan også investere i rentebærende verdipapirer garantert av norske kommuner, den norske stat og norske finansinstitusjoner. Lånene har kort rentebinding, og er utelukkende seniorlån med 20 % vektning. Fondet er investert i en rekke ulike utstedere, noe som sikrer en god diversifisering. Fondet er som følge av risikoprofilen deponerbart i Norges Bank. Årlig avkastning siste 3 år 1,92 %. Siste 5 år 2,55 %

- **Eika Kreditt**

Verdipapirfondet Eika Kreditt er et UCITS-fond. Fondet kan benytte derivater for å effektivisere forvaltningen (uendret risiko) eller til å redusere valuta og renterisiko (reduisert risiko). Eika Kreditt investerer i rentebærende verdipapirer med høy til moderat kredittrisiko. Fondet har en rentefølsomhet (modifisert durasjon) mellom 0 og 2. Ved en rentefølsomhet på 2 vil fondets verdi endres med + 2 % ved et plutselig rentefall på 1%. Fondet investerer i det norske og globale rentemarkedet som generelt kjennetegnes av moderat risiko. Avkastning og risiko i fondet avhenger av det generelle rentenivået og hvordan rentemarkedet vurderer risikobildet til det enkelte selskap og marked generelt. Årlig avkastning siste 3 år 5,41 %.

- **Eika Pengemarked**

Fondet investerer i sertifikater og obligasjoner med mindre enn 1 års durasjon, utstedt av eller garantert av stater, fylkeskommuner og kommuner og industri og selskaper hvor kredittkvaliteten er minimum BBB-. Fondet har en begrensning på vektet gjennomsnittlig løpetid på de underliggende investeringene på 1,5 år. Årlig avkastning 3 siste år 1,77 %. Siste 5 år 2,4 %.

Omløp	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Børsnotert						
	988.893.501	Lionero AS (tidl. Oren Oil ASA)	3.000	2	0	0
	937.885.822	Høland Sparebank	8.000	800	800	800
Sum børsnotert			11.000	802	800	800
Sum omløpsaksjer			11.000	802	800	800

Anlegg			Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Ikke børsnotert						
	885.621.252	Eika BoligKreditt	9.516.618	39.655	39.655	41.550
	913.851.080	Bank ID Norge	85	135	135	-
	916.148.690	Spama AS	90	9	9	9
	937.894.805	Kvinesdal Sparebank	12.215	1.222	1.112	
	979.319.568	Eika Gruppen AS	456.761	20.996	20.996	61.663
	925.545.872	Vest Telemark BI	1	1	1	1
	987.548.177	Viken Eiendomsmegling AS	30	299	299	300
	183.232.751	SDC AF 1993 H. A	3.812	1.729	1.729	1.729
Sum ikke børsnoterte			9.989.612	64.045	63.935	105.252
Sum anleggsaksjer			9.989.612	64.045	63.935	105.252

Rente og aksjefond		Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Ikke børsnotert					
	983.231.411	Eika Sparebank	31.560	20.513	32.204
	985.187.649	Eika Pengemarked II	9.530	378	9.842
	989.997.254	Eika Kreditt	8.510	8.609	9.022
Sum rente og aksjefond			49.600	29.500	51.068

Spesifikasjon av netto verdiendring og gevinst/ –tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler

Netto gevinst/–tap på valuta og verdipapirer	2016	2015
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	460	185
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-69	-455
Kursregulering obligasjoner	700	-1.629
Netto gevinst/–tap obligasjoner	1.091	-1.899
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler	542	165
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler	-	-
Kursregulering aksjer og andeler	416	457
Netto gevinst/–tap aksjer og andeler	958	623
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	375	433
Sum netto gevinst/–tap på valuta og verdipapirer	2.423	-843

Investeringer i ansvarlig lån og fondsobligasjoner i andre finansinstitusjoner

Ihendehaverobligasjoner i innenlandske finansinstitusjoner	2016	2015
NO0010373392 Strømmen Sparebank	988	958
NO0010641467 Tolga–Os Sparebank	500	500
Sum	1.488	1.458

NOTE 7 – RENTER OG LIKNENDE KOSTNADER PÅ ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

	2016	2015
Ansvarlig lånekapital	2.543	1.570
Fondsobligasjoner	1.531	2.922
Sum renter ol. kostnader på ansvarlig lånekapital	4.073	4.492

NOTE 8 – ANDRE RENTEKOSTNADER

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap inntil 2 mill. som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kreditsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Innbetaling til Bankenes Sikringsfond er beregnet på bakgrunn av et gjennomsnitt av innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret samt første og andre kvartal i innbetalingsåret. I tillegg benyttes kjernekapitaldekning ved foregående årsskifte. I 2016 ble det som i 2015 innbetalt avgift til Bankenes Sikringsfond.

Sparebankloven pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Bankenes sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 mill. som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes sikringsfond.

	2016	2015
Avgift til Sikringsfondet	1.482	1.412
Sum andre rentekostnader	1.482	1.412

NOTE 9 – PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2016	2015
Garantiprovisjon	945	1.095
Formidlingsprovisjon	142	140
Betalingsformidling	5.414	5.380
Verdipapirforvaltning og -omsetning	18	19
Provisjon Eika Boligkreditt	3.317	4.646
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	4.891	4.029
Andre provisjons- og gebyrinntekter	3.381	3.214
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	18.108	18.524

Provisjonskostnader	2016	2015
Garantiprovisjon	25	103
Transaksjonsavgifter og lignende	3.506	3.544
Andre provisjonskostnader	16	80
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	3.547	3.727

NOTE 10 – PENSJON

Fra og med regnskapsåret 2015 ble endringer i estimatavvik behandlet iht. IAS 19. Det innebærer at pensjonsforpliktelsen reguleres for endringer i estimatavvik direkte mot egenkapitalen, og ikke mot pensjonskostnader i bankens resultat.

Banken har kollektiv pensjonsordning i Storebrand ASA. Forpliktelsen omfatter 33 ansatte og 12 pensjonister. Pensjonistordningen behandles regnskapsmessig i henhold til norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader. I henhold til denne regnskapsstandarden skal selskapets pensjonsordning behandles som en ytelsesplan. Pensjonsforpliktelsene knyttet til underfinansierte ordningen er balanseført som langsiktig gjeld.

Banken har avviklet den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte fra 31.12.2016. Dette gjelder 26 ansatte som er flyttet over på innskuddsbasert ordning. Det vil si at alle ansatte nå har samme ordning med 7 % av lønn opptil 7,1 G og 25,1 % for andel lønn som overstiger 7,1 G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller krav om obligatorisk tjenstepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Ved avvikling av den ytelsesbaserte ordningen er det regnskapsført en regnskapsmessig gevinst på 3,6 millioner. Resterende fra premiefondet til den ytelsesbaserte ordningen er overført til innskuddsfond til betaling av fremtidig pensjonspremie til innskuddsdekningen.

Pensjonsmidler

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene, som inkluderer ordinært pensjonspremiefond, premiereserve, andel av tilleggsavsetninger og kursreserve, benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdi korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi.

	2016	2015
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	-	2,70 %
Forventet avkastning	-	3,30 %
Lønnsregulering	-	2,50 %
G-regulering	-	2,25 %
Pensjonsregulering		0,00 %
Arbeidsgiveravgift-sats		11,76 %
Spesifikasjon av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet	2016	2015
Årets opptjening inkl. renter og arbeidsgiveravgift (AGA)	1.417	1.466
Administrasjonskostnader inkl. AGA	-	38
Netto planendringer, avkortning, oppgjør inkl. AGA	-4.261	-
Netto rentekostnader (inntekter)	8	141
Periodens netto pensjonskostnad / (inntekt)	-2.836	1.645
Kostnader AFP	319	408
Innskuddsbasert ordning	246	232
Sum pensjonskostnader	-2.271	2.285
Beløp mot OCI/direkte mot egenkapital i perioden		
Effekt EK ved overgang til IAS 19R gevinst / (tap)	-	12.839
Estimatavvik tap (gevinst) pga endrede forutsetninger	-	-2.150
Estimatavvik tap (gevinst) - Endring annet (experience) DBO	327	-2.850
Estimatavvik tap (gevinst) - på pensjonsmidler	42	-285
Estimatavvik tap (gevinst) i perioden ført mot OCI/egenkapitalen	369	7.554
Spesifikasjon av balanseførte pensjonsmidler / pensjonsforpliktelser (-)	2016	2015
Estimert brutto pensjonsforpliktelser		-32.160
Estimert verdi av pensjonsmidler	2.172	31.245
Andel arbeidsgiveravgift	-	-129
Netto pensjonsforpliktelser/ -midler ved periodens slutt	2.172	-1.044

NOTE 11 – LØNNS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2016	2015
Lønn til ansatte	19.047	18.905
Honorar til styre og tillitsmenn	364	485
Pensjoner	-1.972	2.285
Arbeidsgiveravgift	2.644	2.566
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	1.035	1.568
EDB-kostnader	7.531	6.581
Markedsføring	895	1.437
Reiser, opplæring etc	769	455
Rekvisita	409	584
Honorarer eksterne tjenester	1.072	612
Telefon, porto	175	251
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	31.969	35.730
Antall ansatte pr 31.12.	33,0	37,0
Antall årsverk pr 31.12.	31,8	35,3
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	33,6	34,6

NOTE 12 – LÅN OG YTELSE

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente.

- Samlede lån til ansatte med rentesubsidierte rentevilkår 34.756
- Samlede lån til ansatte med ordinære rentevilkår 1.439
- Samlede lån til ansatte med ordinære rentevilkår i EBK 1.816

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

OTP – Obligatorisk tjenstepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene. Det er gjort avtale med banksjef om vanlig oppsigelsesfrist på 6 måneder. Utover dette er det ikke avtalt noen form for opphørsvederlag eller lignende, verken til banksjef eller til styrets leder. Banksjefen inngår i bonusordningen.

		Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte						
Banksjef	Svein Olav Gvammen	1.173	233	36	1.441	930
Ass. Banksjef	Lars Erik Amundsen	770	38	31	839	1.616
Økonomisjef	Marit Våle	680	100	34	814	1.363
Salgssjef	Kari Hovden	675	79	60	814	1.116
Sum ledende ansatte		3.298	450	160	3.908	5.024
Styre						
Styrets leder	Andres Sætre	80	-	-	80	845
Nestleder	Anne Stormoen	50	-	-	50	-
Styremedlem	Liv Sigrun Nykos Midtun	50	-	-	50	912
Styremedlem	Olav Dale Traen	50	-	-	50	566
Styremedlem*	Torill A. Holmgard	604	46	26	676	1.411
Varamedlem	Anfinn Maurud	12	-	-	12	98
Varamedlem	Geir Midtbø	3	-	-	3	-
Varamedlem	Hege Persen Moe	556	54	13	623	-
Varamedlem	Olav Eggerud	-	-	-	-	153
Samlede ytelser og lån til styret		1.405	99	39	1.543	3.985

		Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Forstanderskap						
Leder	Aslak Ofte	18	-	-	18	-
Nestleder	Eivind Ørnes	1	-	-	1	112
Forstanderskap	Ajdin Pasovic	-	-	-	-	-
Forstanderskap	Bjørn-Åge Einungbrekke	7	-	-	7	1.191
Forstanderskap	Gyry-Anne Hardem	1	-	-	1	2.775
Forstanderskap	Inger Lena Grindalen	2	-	-	2	2.065
Forstanderskap	Olaug Anne Fjellerud	1	-	-	1	434
Forstanderskap	Ole-Eivind Kleiverud	2	-	-	2	1.768
Forstanderskap	Steinar Bergsland	4	-	-	4	1.603
Forstanderskap	Tor Olav Nystog	1	-	-	1	562
Forstanderskap	Torbjørge Lien	6	-	-	6	225
Forstanderskap	Trond Kjetil Jore	1	-	-	1	1.376
Forstanderskap*	Berit Klonteig Melby	468	2	14	484	97
Forstanderskap*	Ingunn Øigarden	535	59	13	608	-
Forstanderskap*	Kjerstin Knudsen	493	19	26	538	918
Forstanderskap*	Liv Asborg Mogen	498	54	23	575	479
Varamedlem	Anna Patricia Olsson	-	-	-	-	1.876
Varamedlem	Geir Olav Luraas	-	-	-	-	3.467
Varamedlem	Magnhild Sæbø	1	-	-	1	-
Varamedlem	Per Øyvind Lia	1	-	-	1	348
Varamedlem	Rigmor Severinsen Rabbe	-	-	-	-	-
Varamedlem	Gunn Asluag Seltviet Bøe	-	-	-	-	-
Varamedlem*	Hanne Gisholt	487	18	35	541	1.771
Varamedlem*	Torborg Engen	475	38	17	530	523
Samlede ytelser og lån til forstanderskapet		3.002	190	128	3.321	21.590

*Ansatterepresentanter

NOTE 13 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Driftsmidler	Bygninger	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2016	4.894	27.261	18.622	50.777
Tilgang	636	530		1.166
Avgang				-
Kostpris 31.12.2016	5.530	27.791	18.622	51.943
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2016	3.442	14.162	18.622	36.226
Tilbakeførte avskrivninger på utrangerte driftsmidler				-
Ordinære avskrivninger	759	708		1.467
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2016	4.201	14.870	18.622	37.693
Bokført verdi 31.12.2016	1.329	12.921	-	14.250

Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m ²	Herav utleid	Balanseført
			areale m ²	verdi 31.12
Sam. Eydes gt 89, Rjukan	Bankbygg	405	20	10.986
Kolbensrød, Stavern	Hytte	100		1.709
Sum				12.695

NOTE 14 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2016	2015
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	984	841
Honorar ekstern revisor	431	488
Leie av lokaler	784	811
Andre kostnader leide lokaler	370	264
Maskiner, inventar og transportmidler	125	88
Eksterne tjenester	358	127
Forsikringer	116	173
Kostnader Eika Gruppen AS	5.705	4.453
Ordinære tap	3	3
Andre driftskostnader	3.096	3.975
Sum andre driftskostnader	11.973	11.223

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	238	251
Attestasjon	69	58
Skatterådgivning	73	87
Andre tjenester utenfor revisjon	51	92
Sum revisjonshonorar inkl. mva	431	488

NOTE 15 – SKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt av alminnelig inntekt samt formuesskatt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr. 31.12. 2016

	2016	2015	
Beregning av betalbar skatt			
Resultat før skattekostnad	28.562	25.015	
Permanente forskjeller	165	151	
Netto utbytte og gevinster/tap innenfor fritaksmodellen	-10.375	-3.896	
Netto utbytte og gevinster/tap utenfor fritaksmodellen	-452	-338	
Justering for avvik mellom bokførte og skattepliktige renter på obligasjoner	249		
Avkastning rentefond	686	673	
Endring midlertidige forskjeller	-3.258	7.596	
Grunnlag for 3%-beskatning på utbytte	229	177	
Korrigerer fjerning av estimataavik pensjoner	-369	-7.553	
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	15.437	21.825	
Betalbar skatt på årets resultat, 25%	3.859	5.893	
Skattekostnad			
	2016	2015	
Betalbar inntektsskatt for året	3.859	5.893	
Endring utsatt skatt	1.292	-250	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	4	126	
Formuesskatt	480	391	
Sum skattekostnad	5.635	6.160	
Betalbar skatt fremkommer som følger:			
Formuesskatt, inngår i andre driftskostnader	480	391	
Inntektsskatt	3.859	5.893	
Sum betalbar skatt	4.339	6.284	
Oversikt over midlertidige forskjeller			
	Endring	2016	2015
Anleggsmidler	-134	-2.201	-2.335
Omløpsmidler	-	-	-
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	-2.172	2.172	-
Pensjonsforpliktelsen	-1.044	-	-1.044
Gevinst og tapskonto	93	372	465
Obligasjoner og andre verdipapirer	-1.543	-336	-1.879
Effekt prinsippendring mot pensjon utsatt skatt			
Andre forskjeller			
Grunnlag utsatt skatt+ /utsatt skattefordel-	-4.801	7.639	-4.793
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	-1.200	1.910	-1.198
Endring i skattesats fra 27 % til 25 %			96
Sum bokført utsatt skattefordel (-) 7 utsatt skatt (+)		2	-300
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats			
		2016	
25% skatt av resultat før skatt		3.859	5.893
25% skatt av permanente forskjeller		41	
25 % av endring midlertidige forskjeller		-815	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år		4	
Formuesskatt 0,15%		480	
Endring utsatt skatt		1.292	
Faktisk skattekostnad	31,5 %	4.862	

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel.

Betalbar skatt

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat samt 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultat vil avvike fra det regnskapsmessige resultat gjennom permanente forskjeller og midlertidige forskjeller. Permanente forskjeller består av ikke fradragsberettigede kostnader og/eller ikke skattepliktige inntekter. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige periodiseringer, som over tid vil utlignes.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Den del av utsatt skattefordel som overstiger utsatt skatteforpliktelse skal balanseføres når det er sannsynlig at banken vil kunne nyttiggjøre seg fordelene gjennom fremtidige fradrag i skattepliktig inntekt.

NOTE 16 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering

	2016	2015
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	8.611	9.637
Kontanter i utenlandske valutasorter	520	540
Innskudd i Norges Bank	56.163	57.953
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	65.294	68.130

NOTE 17 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

Gjennomsnittlig effektiv rente for innskudd til kunder er 0,86 %. Renten er beregnet ut fra årets rentekostnad mot bokførte innskudd i slutten av perioden. Under posten innskudd med avtalt løpetid er ført innskudd med differensierte renteavtaleperioder fra 6 måneder til 3 år.

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2016 Beløp	%	2015 Beløp	%
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1.552.934		1.394.752	
Med avtalt løpetid	547.711		538.487	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	2.100.645	0,86 %	1.933.240	1,39 %

	2016		2015	
Innskudd fra kunder	Beløp	%	Beløp	%
Lønnstakere og lignende	1.403.570	66,8 %	1.312.050	67,9 %
Utlandet	30.038	1,4 %	29.348	1,5 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	28.211	1,3 %	26.399	1,4 %
Industriproduksjon	27.349	1,3 %	34.289	1,8 %
Bygg og anlegg	133.880	6,4 %	102.590	5,3 %
Varehandel, hotell/restaurant	36.125	1,7 %	31.162	1,6 %
Transport, lagring	28.760	1,4 %	33.043	1,7 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	181.832	8,7 %	229.673	11,9 %
Sosial og privat tjenesteyting	118.185	5,6 %	134.686	7,0 %
Offentlig forvaltning	112.696	5,4 %	-	0,0 %
Sum innskudd	2.100.645	100,00 %	1.933.240	100,00 %

	2016		2015	
Innskudd	Beløp	%	Beløp	%
Tinn	1.331.543	63,4 %	1.186.554	61,4 %
Vinje	307.245	14,6 %	282.623	14,6 %
Resten av Telemark	121.384	5,8 %	120.870	6,3 %
Rogaland	48.615	2,3 %	49.397	2,6 %
Oslo/Akershus	164.609	7,8 %	174.386	9,0 %
Norge for øvrig	101.009	4,8 %	94.261	4,9 %
Utlandet	26.241	1,2 %	25.149	1,3 %
Sum innskudd	2.100.645	100,00 %	1.933.240	100,00 %

NOTE 18 – GJELD TATT OPP VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER

Gjeld tatt opp ved utstedelse av obligasjoner inkl. ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner.

Utestående pr 31.12.2016	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Lånetype/ISIN						
Obligasjonslån						
NO0010684152	25.06.2013	25.06.2018	75.000	75.000		2,30 %
NO0010711195	15.05.2014	15.05.2017	60.000	60.000		1,72 %
NO0010721442	08.10.2014	08.10.2019	100.000	100.000		1,90 %
NO0010756950	29.01.2016	27.10.2017	50.000	50.000		2,20 %
NO0010768351	20.06.2016	06.03.2019	50.000	50.000		2,18 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			335.000	335.000		
Fondsobligasjoner/ansvarlig lånekapital						
NO0010667728	19.12.2012	09.12.2017	40.000	40.000		6,35 %
NO0010687437	20.09.2013	20.09.2023	40.000	40.000		3,66 %
Sum fondsobligasjoner/ansvarlig lånekapital			80.000	80.000		

NOTE 19 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2016	2015
Annen gjeld		
Bankremisser	832	335
Betalingsformidling	89	146
Skyldige offentlige avgifter	238	196
Betalbar skatt	4.339	6.284
Skattetrekk	1.125	1.028
Leverandørgjeld	1.938	1.003
Annen gjeld ellers	6.248	3.148
Sum annen gjeld	14.809	12.140

NOTE 20 – EGENKAPITAL

	Spb. fond	Gavefond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2016	241.130	500	241.630
Utbetalte gaver		-500	-500
Endring i estimatavvik pensjoner direkte mot egenkapitalen	-368	,	-369
25 % utsatt skattefordel av estimatavvik	92		92
Årsoppgjørdisposisjoner	22.426	500	22.926
Egenkapital 31.12.2016	263.280	500	263.780

NOTE 21 – GARANTIANSVAR

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterium at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.16 lån for 668,6 mill. kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

1. Tapsgaranti
Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Bankens plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.
2. Saksgaranti
Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Garantiavtalen mot EBK er endret i løpet av året. Bankens risiko for tap på lån formidlet til EBK er nå høyere, og garantiforpliktelsen derfor også høyere, sammenlignet med avtalen som gjaldt pr. 31.12.2015.

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBKs overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2016 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 10 %. EBK har ikke offentliggjort evt. emisjonsbeløp for 2017.

	2016	2015
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	6.045	4.894
Kontraktsgarantier	38.769	10.368
Andre garantier	10.221	61.496
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	55.036	76.759
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	10.358	8.011
Sum garantiansvar	65.394	84.769

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har overtatt et misligholdt lån fra EBK i 2016. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav mislighold - sannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 6,7 mill.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

	2016	2015
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Saksgaranti	3.672	1.368
Tapsgaranti	6.686	6.643
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	10.358	8.011

	2016		2015	
Garantier fordelt geografisk	Beløp	%	Beløp	%
Tinn	52.192	79,8 %	72.327	85,3 %
Vinje	4.178	6,4 %	3.793	4,5 %
Resten av Telemark	506	0,8 %	486	0,6 %
Rogaland	-	0,0 %	-	0,0 %
Oslo/Akershus	8.302	12,7 %	8.097	9,6 %
Norge for øvrig	216	0,3 %	66	0,1 %
Utlandet	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum garantier	65.394	100,0 %	84.769	100,0 %

NOTE 22 – NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2016	2015
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	69,0 %	73,3 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	-6,1 %	3,7 %
Egenkapitalavkastning*	9,1 %	8,2 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	22,2 %	22,5 %
Innskuddsmargin hittil i år	0,17 %	-0,08 %
Utlånsmargin hittil i år	2,50 %	2,82 %
Netto rentemargin hittil i år	1,88 %	1,93 %
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	25,7 %	24,7 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	22,9 %	29,8 %
Innskuddsdekning	93,3 %	93,2 %
<i>* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert</i>		
Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2016	2015
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	16,26 %	16,11 %
Kjernekapitaldekning	18,40 %	18,03 %
Kapitaldekning	20,59 %	20,01 %
Leverage ratio	9,64 %	9,03 %
Likviditet		
LCR	298	544
NSFR	135	137
Likviditetsindikator 1	113,07	114,84
Likviditetsindikator 2	119,44	120,65

Årsregnskapet for 2016

Tinn Sparebank

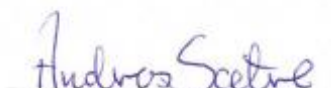
Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2016, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet og at opplysninger i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor.

Styret kjenner ikke til forhold av noen art som er viktige for å bedømme bankens stilling og resultat av virksomheten og som ikke framgår av resultatregnskap eller balanse. Det har etter styrets vurdering heller ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for banken etter regnskapsårets utgang.

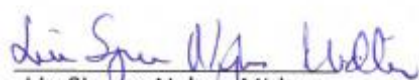
Rjukan, 16. februar 2017

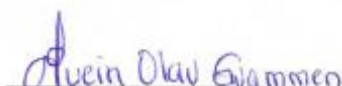
Tinn Sparebank

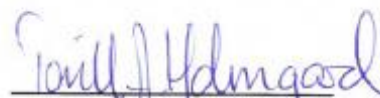

Anne Stormoen
Styremedlem

Andres Sætre
Styrets leder

Olav Dale Traen
Styremedlem

Liv Sigrun Nykos Midtun
Styremedlem

Svein Olav Gvammen
Banksjef / daglig leder

Torill Holmgard
Styremedlem

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Hydroparken Bygg 90, Heddalsvegen 11,
Postboks 34, NO-3671 Notodden

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Faks: +47 35 01 15 65
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til forstandskapet i Tinn Sparebank

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Tinn Sparebank som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, og kontantstrømoppstilling, som viser et overskudd på kr 22 926 431 for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av banken i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i bankens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og banksjef (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den ellers viser seg å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle banken eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll;
- ▶ evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om bankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at bankens evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift, og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Notodden, 16. februar 2017
ERNST & YOUNG AS

Tor Erik Baksås
statsautorisert revisor

Odd Knustad
statsautorisert revisor